LATVIAN
Dimensions

CELEBRATING LATVIAN HERITAGE IN THE U.S. AND STRENGTHENING DEMOCRACY AND FREEDOM OVERSEAS.

VOL.: 24 - I FALL 2015

ALAs programmai "Pavadi vasaru Latvijā" - veiksmīgs starts

Sadarbībā ar Latvijas Republikas Kultūras ministriju aizvadītajā vasarā 16 ASV un Kanadas latviešu jaunieši veksmīgi strādāja Amerikas latviešu apvienības jaunizveidotajā programmā "Pavadi vasaru Latvijā". Foto: pirmajā rindā vidū kultūras ministre Dace Melbārde ar praktikantiem. Otrajā rindā trešā no kreisās - ALAs Informācijas nozares vadītāja Taira Zoldnere

"Pateicoties ALAi, mans uzskats par Latviju un savu latvietību šovasar mainījās. Pagājušajā gadā, mācoties augstskolā, man astoņus mēnešus nebija gandrīz nekāds kontakts ar latviešiem, izņemot caur datoru vai telefonu. Man vairs katru dienu nebija sarunas latviski ar ģimeni, tautas dejas, vai ģimnāzija. Bet pēc šīs vasaras Latvijā man ir lielāka motivācija tikt uz latviešu sarīkojumiem un runāt latviski ar draugiem. Zinu, cik svarīgi man tas tiešām ir".

Līga Brammane,
ALAs vasaras praktikante
Dekoratīvās mākslas un dizaina mūzejā.

This summer ALA, in cooperation with Latvia's Ministry of Culture, launched a new program entitled "Spend the Summer in Latvia", which provides funding for American-Latvian youth to work six weeks in Riga under the auspices of various governmental and non-governmental institutions.

skat. **lpp>22. - 24.**

ALA and JBANC Representatives Meet the U.S. Ambassador

Shortly before assuming the ambassadorship in Riga, the newly sworn-in Ambassador Nancy Pettit invited the representatives of the American Latvian Association (ALA) and the Joint Baltic American National Committee (JBANC) to visit the State department to discuss U.S.-Latvian cooperation. ALA President Peter Blumberg and Anita Juberts attended on behalf of ALA, and Karl Altau, JBANC Managing Director, as well as interns Kara Nordness and Erik Lazdins, participated from JBANC. Ambassador Pettit gave a few

Meeting participants: (from left) Karl Altau (JBANC), Kara Nordness (JBANC), Pēteris Blumbergs (ALA), Amb. Nancy Pettit, Anita Juberts (ALA), and Ēriks Lazdiņš (JBANC)

please see **page>5**

AMERICAN LATVIAN ASSOCIATION

2015-2016

BOARD OF DIRECTORS

Pēteris Blumbergs, valdes priekšsēdis
(President and Board Chair)
pblumb@verizon.net

Dace Spanier, kasiere
(Treasurer)
dacespanier@hotmail.com

Jānis Grāmatiņš, kasieres vietnieks
(Assistant Treasurer)
jgramatins@msn.com

Marisa Gudrā, valdes sekretāre
(Board Secretary)
marisagudra@gmail.com

NOZAĻU VADĪTĀJI / DIRECTORS

Taira Zoldnere
Informācijas nozare (Public Affairs Office)
taira.zoldnere@gmail.com

Andra Zommere
Izglītības nozare (Education Office)
azommers@sbcglobal.net

Andris Ramāns
Līdzekļu vākšanas nozares
(Membership and Fundraising Offices)
Priekšsēža vietnieks (Vice President)
a.ramans@comcast.net

Līga Ejupe
Kultūras nozare (Office of Cultural Affairs)
ligaejups@gmail.com

Toms Trautmanis
Sporta nozare (Sports Office)
tomstrautmanis@yahoo.com

Kaija Petrovska
Sadarbība ar Latviju (Cooperation with Latvia)
kaijavp@aol.com

Vilnis Ore
Biedru nozare (Membership Office)
vilnis.ore@verizon.net

Editor:
Raits Eglītis
301-340-8174
Latvian Text Copy Editor:
Dace Eglīte

Director of Public Affairs:
Taira Zoldnere
taira.zoldnere@gmail.com

ALAs Kultūras fonds
(ALA's Cultural Foundation)
Sanita Šūmane
alakulturasfonds@gmail.com

E-mail: alainfo@alausa.org
www.alausa.org
Phone: (301) 340-1914

Latvian Dimensions (ISSN 1069-9595) reviews timely issues in Latvia and current affairs in the U.S. Latvian community and is published three times a year by the American Latvian Association in the United States, Inc.

Submissions of articles and suggestions from readers are welcome; the editor retains the right to revise and edit materials as necessary. The views represented in latvian dimensions are those of the authors and not necessarily those of the ALA.

Reproduction or republication of texts from latvian dimensions is encouraged; however, the editor requests notification of reprint usage and source credit for both authors of individual articles and latvian dimensions.

Advertising rates: $500 per full page; $250 per 1/2 page; $100 per quarter page. Discounts on repeat advertisements possible. latvian dimensions reserves the right not to publish advertising that is beyond the scope of its mission.

ALA is a non-profit tax exempt 501 (c) (3) organization.
All donations are tax-deductible.

ALAs darba aktuālitātes 2015. gadā

ALAs valdes priekšsēdis Pēteris Blumbergs

Kad braucu uz aizvadīto ALAs kongresu Indianapolē, nezināju, ka braukšu atpakaļ kā Amerikas latviešu apvienības priekšsēdis. Drīz vien arī uzzināju, ka rotācijas kārtībā esmu arī Apvienotās baltiešu komitejas prezidents – tātad bija skaidrs, ka darāmā būs pilnas rokas.

Domājot par ALAs ikdienas darbu, apzinos, ka mēs kā organizācija esam jūsu pārstāvis Vašingtonā pie ASV iestādēm, mēs esam jūsu pārstāvis arī pie Latvijas valdības iestādēm, ieskaitot Latvijas vēstniecību Vašingtonā un ministrijas Rīgā. Mēs esam centrālā jumta organizācija, kas vieno latviešus visā Amerikā, atbalsta kultūras saglabāšanu un latviskās izglītības procesus. Un mums arī ir birojs Vašingtonā, kur strādā pieci uzticami pilna un daļēja laika darbinieki. Varētu pat teikt, ka ALAs durvis ir vienmēr atvērtas. ALA, protams, gādā par visām paaudzēm, bet jāsaka, ka pēdējos gados ALAs darbā esam mērķtiecīgi centušies iesaistīt jaunākās paaudzes. No desmit ALAs valdes locekļiem tikai viens ir pensijas vecumā. Es domāju, ir bijuši laiki, kad šī proporcija bija tuvāk pie - pusi uz pusi. Es vēlos, lai ALAs valde un tās darbnieki jūt, ka viņu darbs ir svarīgs un ka viņi veic nozīmīgu darbu Latvijas un Amerikas latviešu sabiedrības labā, un ka viņi saņem to atzinību, kas viņiem pienākas.

No politiskā viedokļa vissvarīgākais ALAs Informācijas nozares šī brīža uzdevums ir Latvijas drošības stiprināšana, pievēršot ASV amatpersonu uzmanību Krievijas un Vladimira Putina agresijai un radītajiem draudiem Baltijas reģionam. Kad Latvija 2004. gadā tika uzņemta NATO aliansē, tad vairākkārt tika teikts, ka Latvija kopā ar pārējām Baltijas valstīm būs logs uz Krieviju, lai palīdzētu pārējai aliansei saprast to. Kā to jau gadiem esam brīdinājuši - ar Krieviju jābūt uzmanīgiem. Vēsture ir kārtējo reizi parādījusi, ka Krievija nav prognozējama. Ir naivi domāt, ka, ieskatoties Putina acīs, ir iespējams "saredzēt viņa dvēseli" un nojaust, kādi būs viņa nākamie rīcības soļi. Tikpat naivi bija cerēt, ka ar Obamas ierosināto "reset" pogu būtu iespējams apstādināt Putina imperiālās ambīcijas. Mēs no malas brīdinājām, ka tas neizdosies, un to tagad redzam arī dzīvē.

Krievijas iebrukums Gruzijas teritorijā 2008. gadā un Putina "zaļo cilvēciņu" invāzija Ukrainā, un Krimas aneksija 2014. gada pavasarī ir izgaismojusi to, ka laiki ir mainījušies. Putina rīcība ir mainījusi to, kā ALA, es personīgi un, cerams, arī Rietumuvalstu valdības skatās uz lietām. Iesūtot neidentificētas kaŗaspēku vienības citas suverēnas valsts teritorijā, Krievija ir ne tikai mainījusi izpratni par to, ko nozīmē kaŗš, bet arī turpina provocēt Baltijas valstis un NATO dalībvalsti visdažādākos konvencionālos un nekonvenciālos veidos.

Pirms 10-15 gadiem es biju daļa no grupas, kas populārizēja ideju, ka Baltijas valstis būtu jāuzņem NATO dalībvalstu lokā. Mēs strādājām, lai šāds uzaicinājums tiktu izteikts un lai to apstiprinātu arī ASV Senāts. Pēc Latvijas uzņemšanas NATO 2004. gadā, es domāju, ka mūsu darbs ir padarīts. Tomēr Krievijas arvien agresīvākā rosība Eiropā, jo īpaši Baltijas reģionā, ir viens no galvenajiem iemesliem, kādēļ es atgriezos ALAs darbā un piekritu uzņemties ALAs priekšsēža pienākumus.

Atbildot uz pieaugošo Krievijas agresiju Austrumeiropā, ASV un NATO dalībvalstis Eiropā šobrīd īsteno Eiropas Iedrošināšanas iniciatīvu (*European Reassurance Initiative*). Mums ir jāstrādā pie tā, lai šīs ASV kā pasaules lielākās militārās lielvaras drošības garantijas Baltijai turpinātos.

Galvenais ir panākt, ka NATO turpina demonstrēt militāru varu, gribu un gatavību aizstāvēt Baltijas valstis. Šobrīd NATO dalībvalstis rotācijas kārtībā nodrošina gaisa patruļas Baltijas valstu teritorijā, NATO kaŗavīri uzturas Baltijas valstīs un piedalās kopējās militārās apmācībās, piegādā Baltijas valstīm aizsardzības techniku. Spēcīgs politisks vēstījums bija Baraka Obamas ierašanās Tallinā pirms gada, kur viņš uzsvēra, ka Tallinas, Rīgas un Viļņas aizsardzība NATO ir tikpat svarīga kā Parīzes un Berlīnes aizsardzība. Pēdējā gada laikā Igaunijā atvērts NATO kiberaizsardzības mācību centrs, Lietuvā – NATO Enerģētikas drošības izcilības centrs , bet Latvijā – NATO Stratēģiskās komūnikācijas izcilības centrs.

Šovasar vairāki ASV kongresmeņi apmeklēja Rīgu. Mēs turpinām strādāt, lai arvien vairāk kongresmeņu pievienotos *Baltic Caucus* atbalsta grupai ASV Kongresā. ALA ir cīnījusies par šim lietām un to turpinās darīt arī turpmāk. Ik ceturksni mēs tiekamies ar augsta līmeņa amatpersonām ASV Valsts departamentā vai vēstniekiem, vai dažkārt ar augstāk stāvošiem Valsts departamenta vadītāja vietniekiem. Esam tikušies ar Nacionālo drošības padomi vai ar Valsts prezidenta administracijas padomniekiem. Ar Apvienoto Baltiešu komitejas (*Joint Baltic American National Committee*) starpniecību ALA aktīvi aizstāv baltiešu intereses gan sarunās ar kongresmeņiem, gan ASV valdības pārstāvjiem. Kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas esam tikušies gan ar prezidentu Klintonu, gan prezidentu Bušu, kas man kā ALAs pārstāvim deva iespējas stāstīt par Amerikas latviešiem.

Katru otro gadu JBANC rīko konferenci par Baltijas drošības jautājumiem, kuŗā notiek plaša informācijas apmaiņa starp ASV un Baltijas valstu politikas veidotājiem, pētniekiem, žurnālistiem un sabiedrisko organizāciju pārstāvjiem. Pirms vairākiem gadiem vadīju šo konferenci un lepojos ar to ka bijām vieni no pirmajiem, kas paudām aizdomas, ka aiz Lielbritānijā noindētā bijušā Krievijas drošības aģenta Aleksandra Ļitviņeko nāves slēpjas Krievijas drošības struktūras. Līdzīgā konferencē savulaik radās un tika aktuālizēta ideja par

NATO paplašināšanu. Viens no maniem pirmajiem lēmumiem ALAs priekšsēža amatā bija negaidīt līdz nākamajai konferencei 2017. gadā, bet, ņemot vērā temas aktuālitāti, - rīkot Baltijas valstu drošības jautājumiem veltītu mini-konferenci jau šogad - 4. decembrī Ņujorkā.

Latvijai arī ir savi mājasdarbi un atbildība. Primāri Latvijai ir jāizpilda NATO dalībvalstu līgumā ietvertā prasība aizsardzībai atvēlēt vismaz 2 procentus no iekšszemes kopprodukta. Šo mērķi Latvija ir apņēmusies sasniegt līdz 2018. gadam, kas faktiski nozīmēs aizsardzības budžeta dubultošanu trīs gadu laikā. Šobrīd Latvija aizsardzībai atvēl mazliet vairāk nekā 1% no IKP. Daudz ātrāku financējuma palielinājumu kavē kopējā ekonomiskā situācija valstī un apstāklis, ka, lai panāktu straujāku aizsardzības budžeta palielinājumu, būtu "jāgriež nost" no citām sfairām – izglītības, veselības aprūpes, sociālajā budžeta.

Šobrīd no Baltijas valstīm vienīgi Igaunija aizsardzībai atvēl 2% no sava IKP. Kā igauņiem tas izdevies? Viens un droši vien galvenais iemesls, ir tas, ka Igaunijā pastāv obligātais militārais dienests – katram pilsonim jādienē armijā no 8 līdz 11 mēnešiem. Valsts maksā algu un nodrošina dzīvesvietu un ēdināšanu. Tur aiziet liela daļa Igaunijas aizsardības budžeta. Es personīgi domāju, ka Latvijai arī tas nāktu par labu – jaunieši iemacītos jaunas prasmes, un tauta varbūt kļūtu patriotiskāka.

Putins iegulda lielus līdzekļus mērķtiecīgās propagandas un dezinformācijas kampaņās. Kā varam to atspēkot? Tas ir temats, pie kā esam daudz strādajuši. Pirmkārt, mums ir jāatbalsta Amerikas raidījumus caur *Radio Free Europe* un *Voice of America*. Arī jāapskata, vai nav iespējams nodrošināt alternatīvus ziņu raidījumus Latvijas krieviem, kas nenāk no Maskavas, pilni ar Putina propagandu. Otrs vispopulārākais televīzijas kanāls Latvijā raida tos pašus ziņu raidījumus, ko cilvēki skatās Maskavā, protams, sagatavotus Krievijas valdības financētās un kontrolētās iestādēs. Lai apkarotu šo problēmu, Igaunija šoruden sāka raidījumus pašu veidotā Krievu valodas kanālā, kur ziņas un programmas veidotas Tallinā, nevis Maskavā. Turpretī, Lietuvas valdība vispār liedza atsevišķu Krievijas telekanālu translāciju Lietuvā. Viena no galvenām problēmām Latvijā ir, ka mūsu pašu latviešu kanāli nav sevišķi labi financēti, un caurmerā Krievijas telekanālu raidījumi ir augstākā kvalitātē. Es ļoti gribētu redzēt, ka Latvijas sabiedrībai būtu piekļuve pēc iespējas plašākai un daudzpusīgākai informācijai, jo esmu pārliecināts - ja viņiem pasniedz visus viedokļus, taisnība uzvarēs.

Saistībā ar ideju par taisnības uzvarēšanu un informācijas izmaiņu, es gribu uzsvērt, ka Latvijas Okupacijas mūzejs ir ļoti svarīga iestāde, kas skaidro Latvijas vēsturi un atgādina par Latvijas okupācijas periodu.

Tādēļ man ir jo īpaši žēl redzēt, kas pašlaik notiek ar jau divtūkstošo gadu sākumā iecerēto LOM pārbūvi. ALA kā PBLA dalīborganizācija turpina atbalstīt mūzeja pārbūvi un Nākotnes nama piebūves celtniecību!

Stāstot par to, ko ALA dara polītiskā laukā un attiecībā uz Latviju, nepieminētas nevar palikt programmas, ko ALA īsteno tepat uz vietas ASV, lai saturētu kopā latviešu sabiedrību, uzturētu dzīvu latviešu kultūru un nodotu latviešu valodu nākamajām paaudzēm. Kultūra un izglītība ir ALAs misijai kritiski nozīmīgas nozares, kuŗām ALA arvien cenšas atvēlēt pienācīgu budžetu. Mūsu valoda ir tā, kas padara mūs īpašus, un bez tās, nezinu, kā mēs atšķirtos no citām sabiedriskām organizācijām ASV. Īpaši vēlos uzslavēt ALAs Izglītības nozari, kas mērķtiecīgi un neatlaidīgi sniedz atbalstu latviešu skolām ASV mācību programmu izstrādē, kā arī skolu pārziņu un skolotāju apmācībā. Jāatgādina, ka šobrīd ASV vēl joprojām darbojas 17 latviešu skolas, kuŗas apmeklē gandrīz 600 skolēni.

Tāpat viens no mūsu nozīmīgākajiem ieguldījumiem latviskajā izglītībā ir ALAs izveidotā un līdzfinancētā "Sveika, Latvija!" programma, kas dod iespēju latviešu skolu absolventiem apciemot savu senču dzimteni. Šis ceļojums daudziem ir kā starpsolis ceļā uz Gaŗezera vasaras vidusskolu. Divi no maniem dēliem ir piedalījušies šajā programmā. Ceļojuma laikā jaunieši apmeklē visus četrus Latvijas vēsturiskos novadus, iepazīstas ar vienaudžiem no Latvijas, apmeklē mūzejus un kultūrvēsturiskas vietas, kā arī tradicionāli tiekas ar Latvijas Valsts prezidentu vai viņa prombūtnes gadījumā Latvijas Saeimas priekšsēdētāju. Pēc pāris gadiem "Sveika, Latvija!" programma atzīmēs savu 20. gadskārtu. Mēs aicinām vecākus turpināt atbalstīt šo programmu, sūtot savus bērnus šajā vērtīgajā ceļojumā. Tāpat aicinām bijušos programmas dalībniekus sniegt atbalstu programmas turpināšanai arī priekšdienās.

Attiecībā uz darbu kultūras jomā vēlos izcelt Kultūras nozares darbu, kas koordinē ALAs atbalstu dažādiem kultūras pasākumiem ASV un aktīvi plāno Latvijas Simtgades svinību pasākumus ASV. Jau vairāku gadu gaŗumā ALA līdzfinancē kultūras biedrības "Tilts" rīkotās viesmākslinieku turnejas pa ASV, tāpat sniedz finansiālu atbalstu sarīkojumiem mazākos latviešu centros. ALA pēc tradicijas ik gadu arī pasniedz ALAs Atzinības rakstus sabiedriskajiem darbiniekiem par viņu ieguldījumu latviešu kultūras, izglītības un sabiedriskajā dzīvē. Vēlos izcelt Līgas Ejupes vadībā sadarbībā ar Latvijas Kultūras ministriju šovasar izveidoto jauniešu prakses programmu "Pavadi vasaru Latvijā," kas dod iespēju Amerikas latviešu jauniešiem uzlabot savas latviešu valodas zināšanas, nostiprināt saites ar Latviju un gūt vērtīgu profesionālu pieredzi strādājot Latvijā. No šīs vasaras 16 programmas dalībniekiem esam saņēmuši vislabākās atsauksmes un uzskatām, ka šis ir ļoti vērtīgs ieguldījums gan mūsu jauniešu latviskās piederības stiprināšanā, gan Latvijas attīstībā.

Kā to esmu izklāstījis iepriekš, ALA veic nozīmīgu darbu Latvijas drošības un attīstības veicināšanā, un latviešu sabiedrības, kultūras un izglītības stiprināšanā šeit Amerikā. Aicinām jūs pievienoties, jo kopībā ir spēks!

Pēteris Blumbergs
ALAs valdes priekšsēdis

Ambassador Pettit *continued from page 1*

introductory remarks expressing her enthusiasm for her upcoming posting as Ambassador to Latvia. She has been studying Latvian and plans to continue lessons in Latvia. Peter Blumberg continued the discussion with an overview of the activities of the American Latvian Association, emphasizing ALA's role in representing the over 100,000 Americans of Latvian descent as well as nearly 160 local Latvian American organizations. ALA focuses on educational and cultural activities, but also closely follows U.S. Baltic policy, as well as events in Latvia and the region; ALA members actively supported Latvia's joining NATO and the European Union.

Karl Altau outlined efforts by JBANC to raise congressional awareness of Baltic security matters. The meeting included discussion of issues concerning Russia's aggression in Ukraine and threats to the Baltic countries. ALA and JBANC support stepped up NATO efforts in the Baltic countries and Poland.

Participants of the meeting also discussed the cross cultural relations vis-à-vis the "Sveika, Latvija!" trip in which Latvian-American young people visit the land of their ancestors. Anita Juberts thanked to the U.S. Embassy in Latvia for traditionally hosting these ALA-sponsored groups along with their local Latvian counterparts over the years, and Ambassador Pettit welcomed the continuation of these visits. Also discussed were the Michigan state partnership with Latvia, and efforts to increase investment and trade between Latvia and the United States, including this summer's successful 2nd International Economic and Innovation Forum in Rīga, sponsored by the World Federation of
Free Latvians in cooperation with the Ministry of foreign Affairs, attended by over 200 participants from Latvia and around the world.
Peter Blumberg congratulated Ambassador Pettit and wished her every success in her tenure as U.S. Ambassador to Latvia.

ALAs pārstāvji vēl veiksmi ASV jaunieceltajai vēstniecei Latvijā

Īsi pirms jaunieceltā ASV vēstniece Nancy Pettit devās savos darba pienākumos uz Rīgu, viņa uzaicināja pie sevis uz tikšanos Amerikas latviešu apvienības un Apvienotās baltiešu komitejas (JBANC) pārstāvjus, lai pārrunātu nākotnes sadarbības iespējas.

ALA pārstāvēja (skat. foto 1. lpp) valdes priekšsēdis Pēteris Blumbergs (foto vidū blakus vēstniecei) un ceļojumu projektu lietvede Anita Juberte (otrā no labās), no JBANC puses – izpilddirektors Karl Altau (no kreisās) un praktikanti Ēriks Lazdiņš un Kara Nordness.

Vēstniece izteica sajūsmu par savu jauno darba nozīmējumu Latvijā. Viņa pastāstīja par savu pieredzi, apgūstot latviešu valodu un solīja turpināt mācības arī Rīgā. Savukārt, Pēteris Blumbergs apsveica vēstnieci un sniedza pārskatu par ALAs darbības virzieniem, uzsverot ALAs informācijas darbu un sadarbību ar latviešu organizācijām visā ASV. Viņš pastāstīja, ka ALA sadarbībā ar JBANC aktīvi seko līdzi politiskajiem notikumiem Austrumeiropā, Baltijas valstu un ASV attiecībām koordinē latviskās izglītības darbu ASV un veicina kultūras jaunradi un izmaiņu.

Tikšanās dalībnieki pārrunāja ALAs vēsturisko lomu NATO paplašināšanā un pašreizējo Baltijas valstu drošības situāciju.

ALAs valdes priekšsēdis Pēteris Blumbergs un ASV vēstniece Nancy Pettit pirms PBLA valdes sēdes svinīgās atklāšanas Rīgā, Mazajā ģildē, 2015. gada 30. septembrī

Anita Juberte izteica pateicību ASV vēstniecei par to, ka vēstniecība Rīgā regulāri pieņēmusi ASV latviešu jauniešus, kas apciemo Latviju ALAs "Sveika, Latvija!" programmas ietvaros. Vēstniece solīja šo jauko tradiciju turpināt. Tikšanās dalībnieki pārrunāja arī ekonomisko sadarbību starp Latviju un ASV un latviešu uzņēmēju dalību Otrajā Starptautiskajā ekonomikas un inovāciju forumā, kas aizvadītajā vasarā notika Rīgā PBLA izkārtojumā.

Sarunas noslēgumā vēstniece izteica optimismu par ASV un Latvijas attiecībām nākotnē, un Pēteris Blumbergs vēlēja viņai veiksmi un izturību, jaunos pienākumus pildot.

ALAs pārstāvji piedalās PBLA gadskārtējā valdes sēdē Rīgā

ASV pārstāvji PBLA sēdē Rīgā (no kreisās): Pēteris Blumbergs, Andra Zommere, Jānis Lucs, Vija Zuntaka Bērziņa, Kaija Petrovska, Līga Ejupe. Iztrūkst: Jānis Grāmatiņš un Jānis Kukainis. Pirmā no labās: Daina Gūtmane no Brazīlijas.

Šogad no 30. septembŗa līdz 2. oktobrim Rīgā norisinājās Pasaules brīvo latviešu apvienības (PBLA) gadskārtējā valdes sēde, kas pulcēja PBLA valdes locekļus no četriem kontinentiem. Valdes sēdes darba kārtībā bija jauno valdes locekļu apstiprināšana un pārrunas par organizācijas šī brīža prioritātēm, kas aptveŗ Latvijas drošības situāciju, latviešu valodas un kultūras uzturēšanu ārpus Latvijas, ekonomiskās sadarbības veicināšanu starp Latvijas un diasporas uzņēmējiem.

PBLA valde pateicās Latvijas valdībai, kā arī Latvijas Republikas Saeimai par sadarbību aizvadītajā gadā dažādu projektu īstenošanā Latvijas aizsardzības stiprināšanā, latviskās izglītības un kultūras, un ekonomiskās sadarbības jomā, kā arī iezīmēja sadarbības plānus nākamajam gadam. Saistībā ar pēdējā gada laikā samilzušo patvēruma meklētāju jautājumu Eiropā PBLA aicināja Latvijas valdību būt solidāriem ar citām patvēruma meklētāju krizes skartajām Eiropas Savienības dalībvalstīm un savu iespēju robežās sniegt atbalstu dzīvības briesmās nonākušajiem bēgļiem.

Šogad aprit 24 gadi, kopš PBLA savas gadskārtējās valdes sēdes Rīgā Rīgā, un 59 gadi, kopš PBLA dibināšanas ASV 1956. gadā.

PBLA valde, tiekoties Rīgā, 2015. gada 2. oktobrī:

1) pateicas Latvijas Republikas Saeimas priekšsēdētājai Inārai Mūrniecei, Ministru prezidentei Laimdotai Straujumai, aizsardzības ministram Raimondam Bergmanim, kultūras ministrei Dacei Melbārdei, izglītības un zinātnes ministrei Mārītei Seilei un ārlietu ministrijas Speciālo uzdevumu vēstniekam Pēterim Elfertam par dalību PBLA gadskārtējās valdes sēdes norisē;

2) pateicas PBLA Kultūras fonda ilggadējai priekšsēdei Vijai Zuntakai-Bērziņai par atbildīgi veikto darbu un apsveic Juri Ķeniņu ar ievēlēšanu Kultūras fonda priekšsēža amatā;

3) atkārtoti aicina Latvijas Republikas valdību un Saeimu līdz 2018. gadam un arī pēc tam katru gadu piešķirt 2 procentus no iekšzemes kopprodukta valsts aizsardzībai, kā to paredz dalība Ziemeļatlantijas līguma organizācijā;

PBLA valde gadskārtējās sēdes atklāšanā Rīgā, Mazajā Ģildē, 2015. gada 30. septembrī

Pirmajā rindā no kreisās: Amerikas latviešu apvienības (ALA) Kultūras nozares vadītāja Līga Ejupe, Latviešu apvienības Austrālijā un Jaunzēlandē (LAAJ) valdes priekšsēde Kristīne Saulīte, PBLA Kultūras fonda priekšsēde Vija Zuntaka-Bērziņa, izglītības un zinātnes ministre Mārīte Seile, PBLA priekšsēdis Jānis Kukainis, Ministru prezidente Laimdota Straujuma, aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis, PBLA priekšsēža vietniece, Latviešu nacionālās padomes Lielbritānijā priekšsēde Lilija Zobens un PBLA ģenerālsekretāre Ilze Garoza.

Otrajā rindā no kreisās: Latviešu nacionālās apvienības Kanadā (LNAK) pārstāvis, LNAK Kultūras fonda priekšsēdis Juris Ķeniņš, Dienvidamerikas un Karību latviešu apvienības priekšsēde Daina Gūtmane, LAAJ Kultūras fonda priekšsēdis Dāvids Dārziņš, LNAK pārstāvis Mārtiņš Sausiņš, PBLA pārstāvniecības Latvijā vadītājs Jānis Andersons, ALA Izglītības nozares vadītāja Andra Zommere, ALA "Sadarbība ar Latviju" nozares vadītāja Kaija Petrovska, LNAK priekšsēdis Andris Ķesteris, ALA priekšsēdis Pēteris Blumbergs, Eiropas latviešu apvienības (ELA) pārstāvis Indulis Bērziņš, ELA priekšsēdis Kristaps Grasis, LAAJ pārstāvis Pēteris Strazds, ALA ģenerālsekretārs Raits Eglītis, PBLA kasieris Jānis Grāmatiņš, PBLA Izglītības padomes izpilddirektore Anta Spunde, Ārlietu ministrijas speciālo uzdevumu vēstnieks diasporas jautājumos Pēteris Elferts un Latvijas ev. lut. baznīcas ārpus Latvijas prāvests Klāvs Bērziņš

4) atkārtoti aicina latviešu sabiedriskās organizācijas aktīvi turpināt nacionāli politisko darbu savās mītņu zemēs, lai atbildētu Krievijas radītajam ģeopolītiskajam saspīlējumam Eiropā, sevišķi Ukrainā, kā arī dot pretsparu Krievijas propagandas un dezinformācijas kampaņai pret Baltijas valstīm, aktīvi piedaloties vēstures skaidrošanā un melu apkarošanā;

5) aicina Latvijas Republikas Saeimu pieņemt speciālu likumu, kas atbalstītu tūlītēju Latvijas okupācijas muzeja Nākotnes nama celtniecību (rekonstrukciju un piebūvi), un aicina Latvijas Republikas Ministru kabinetu piešķirt šim projektam nacionāla būvprojekta statusu;

6) aicina Latvijas valdību un sabiedrību būt iecietīgiem un solidāriem ar patvēruma meklētāju krizes skartajām Eiropas Savienības valstīm un Latvijas iespēju robežās sniegt atbalstu dzīvības briesmās nonākušajiem bēgļiem, aicina bēgļu integrācijas programmas balstīt uz latviešu valodas pamatiem un saskaņā ar Latvijas Valsts likumiem un starptautiskajām cilvēktiesību normām;

Ministru prezidente Laimdota Straujuma, apsveicot sēdes dalībniekus un viesus uzsvēra, ka, esot kopā ar rietumu latviešiem, vienmēr jūt "atbalstošu plecu" . PBLA priekšsēdis Jānis Kukainis klausās vēstnieka Pēteŗa Elferta apsveikumu. No vēstnieka pa labi PBLA pārstāvniecības vadītājs Jānis Andersons, ģenerālsekretāre Ilze Garoza un ALAs priekšsēdis Pēteris Blumbergs.

7) atbalsta Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju foruma – Āzijas un Klusā okeāna reģionālā foruma - rīkošanu Melburnā, Austrālijā 2016. gada decembrī, pateicas Latvijas Republikas Ārlietu ministrijai par atbalstu Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forumam, Latvijas Valsts prezidentam Raimondam Vējonim par piekrišanu kļūt par foruma patronu un Ministru prezidentei Laimdotai Straujumai par augsta līmeņa diasporas uzņēmēju padomes izveidi;

8) pateicas Latvijas Republikas Kultūras ministrijai un Ārlietu ministrijai par PBLA iesaisti Latvijas valsts simtgades svētku plānošanā un aicina PBLA dalīborganizācijas aktīvi iesaistīties svētku sagatavošanā un svinēšanā Latvijā un savās mītņu zemēs;

9) aicina Latvijas Republikas valdību laikus piešķirt financējumu Latvijas simtgades atzīmēšanai Latvijā un ārzemēs;

10) lūdz Latvijas Republikas Kultūras ministriju iekļaut PBLA Kultūras fonda priekšsēdi Juri Ķeniņu Latvijas simtgades radošajā rīcības komitejā;

11) mudina PBLA dalīborganizācijas informēt un atgādināt par iespēju iegūt Latvijas pilsonību un aicina Latvijas valdību un Ārlietu ministriju aktīvi izmantot vēstniecību tīklu, lai popularizētu Latvijas pilsonības iegūšanas iespējas;

12) izsaka pateicību Latvijas valdībai par līdzšinējo finansiālo atbalstu Latvijas diasporai izglītības un kultūras jomā un lūdz šo finansējumu paredzēt arī turpmāk, proporcionāli to palielinot atbilstoši skolēnu skaita un kultūras aktivitāšu pieaugumam mītnes valstīs;

13) iesaka Izglītības un zinātnes ministrijai atsākt diasporas latviešu skolu beigšanas apliecību piešķiršanu šo skolu absolventiem;

14) pateicas Sabiedrības integrācijas fondam par sadarbību diasporas projektu atbalstīšanā un finansēšanā un izsaka cerību, ka šī programma turpināsies arī nākotnē, iesaka piešķirt augstāku vērtējumu sadarbības projektiem, kuru īstenošanā iesaistītas vairākas organizācijas;

15) pateicas Kultūras ministrijai un astoņām Latvijas kultūras un izglītības iestādēm, kuras šovasar nodrošināja diasporas jauniešiem prakses iespējas Latvijā;

16) aicina PBLA dalīborganizācijas informēt tautiešus par latviešu vēstures un kultūras vērtību saglabāšanas nozīmi ārpus Latvijas un mudina latviešu organizācijas un indivīdus nelaist zudumā ārpus Latvijas radītās materiālās un nemateriālās kultūrvēsturiskās vērtības;

17) pasludina 2017. gadu par "Latviešu skautisma 100 gadu darbības atceres gadu", lai atbalstītu Latvijai un latviešiem svarīgo jaunatnes audzināšanas darbu un pieminētu skautu kustības Latvijā simtgadi;

18) apsveic žurnālu "Jaunā Gaita" 60 gadu nepārtrauktas iznākšanas jubilejā.

Ainas no 2015. gada PBLA valdes sēdes Rīgā (pulksteņrādītāja virzienā) valdes priekšsēdis Jānis Kukainis izsaka pateicību ilggadējai PBLA Kultūras fonda priekšsēdei VIjai Zuntakai-Bērziņai par sadarbību. Sēdes atklāšanas viesi (no kreisās) vēstnieks Pēteris Elferts, Aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis, Izglītības ministre Mārīte Seile, Jānis Kukainis, Ministru prezidente Laimdota Straujuma, Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece un prāvests Klāvs Bērziņš.

Eiropas pārstāvji: Māris Pūlis (Anglija), Kristaps Grasis un Indulis Bērziņš (Vācija). Pa labi Mārtiņš Sausiņš (Kanada).

Kanadas pārstāvji: Mārtiņs Sausiņš, Juris Ķeniņš (kuŗš pārņēma no Vijas Zuntakas-Bērziņas PBLA KF vadību) un LNAK priekšsēdis Andris Ķesteris.

Austrālijas pārstāvji: Pēteris Strazds, Krīstīne Saulīte un Dāvids Dārziņš.

Sarunā ar ASV vēstnieci Nancy Pettit (no kreisās) Ināra Mūrniece, Jānis Kukainis, Pēteris Blumbergs un Raimonds Bergmanis.

AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBA SVEIC VISUS AUGSTĀKO PAKĀPJU BIEDRUS, KAS AIZVADĪTAJĀ GADĀ PIEVIENOJĀS ALAs SAIMEI VAI ARĪ PAAUGSTINĀJA SAVU BIEDRA PAKĀPI!

ALAs biedri

Dzintara biedrs

410. Andra Zommere, Kalamazoo, MI

Zelta mūža biedrs

1694. Edgars Zālīte, West Nyack, NY

Mūža biedri

6991. Laila Strēlnieks, Saint Francis, WI
6992. Markus Priede, Southport, CT
6993. Dace Spanier, Maplewood, NJ
6994. Uģis Lapsiņš, Naples, FL
6995. Dzintra Lapsiņš, Naples, FL
6996. Dace Eglīte, Walkersville, MD
6997. Jolanta Coles, N Tonawanda, NY
6998. Līga Coles, N Tonawanda, NY
6999. Lily Cousins, Oak Harbor, WA
7000. Beate Kukainis, Lafayette, LA
7001. Gunārs Reimanis, Corning, NY
7002. Roberts Šverns, Vienna, VA
7003. Marete Austriņa, Park Ridge, IL
7004. Mārtiņš Andersons, San Francisco, CA
7005. Vilis Mārtiņš Kukainis, Greenville, SC
7006. Richard Wiest, Lynnwood, WA
7007. Martis Sprenne, Highland, IN
7008. Rudis Sprenne, Highland, IN
7009. Kyle Robert Byron, Suffern, NY
7010. Amanda Byron, Suffern, NY
7011. Dzintra Lejnieks, Huntington Beach, CA
7012. Chad Dohman, Fort Worth, TX

Paldies arī visiem mūsu uzticamajiem Gada biedriem!

BIEDRU PIETEIKŠANĀS VEIDLAPA

Es vēlos atbalstīt ALAs darbu, kļūstot par biedru šādā pakāpē:

☐ Gada biedrs $30 Pensionāriem $20 ☐ Mūža biedrs $300 Iespējams nomaksāt gada laikā ☐ Zelta Mūža biedrs $800 Iespējams nomaksāt trīs gadu laikā ☐ Dzintara biedrs $2,000 Iespējams nomaksāt piecu gadu laikā

Vārds _____

Adrese _____ E-pasts _____

_____

Tālr. _____ Dzimšanas gads: _____ Čeks $ _____

☐ VISA ☐ MASTERCARD CARD # _____

Exp. date _____ Signature _____

Vietējā organizācija, ar kuŗas starpniecību vēlaties būt ALAs biedrs/-e:

_____

Lūdzu, izvēlieties biedra pakāpi, izgrieziet šo veidlapu un kopā ar ALAs vārdā rakstītu čeku vai naudas pārvedumu nosūtiet uz American Latvian Association, 400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850-3121. Ja Jūs jau esat ALAs biedrs kādā pakāpē, tad varat sasniegt augstāku biedra pakāpi, piemaksājot starpību starp Jūsu iemaksāto summu un nākamo pakāpi. ALAs biedru maksas ir atvelkamas, aprēķinot valsts nodokļus.

MĒS PATEICAMIES PAR JŪSU ATBALSTU - TAS PALĪDZĒS MUMS STIPRINĀT LATVIEŠU SAITES ASV UN VEICINĀS SADARBĪBU AR LATVIJU.

ZIEDOJUMI ALAi

Pateicamies visiem un ikvienam, kas ziedojuši 2014. gadā, atbalstot ALAs centienus uzturēt latviešu sabiedrību ASV, kā arī palīdzēt Latvijai!

- ***$100 000 - $100 400*** — *Mirdzas Puriņš testamentārais novēlējums, Tamāras Kalniņš testamentārais novēlējums*
- ***$36 000 - $45 000*** — *Maruta un Leonīds Ratermaņi, Ināra un Jānis Apiņi, Pēteŗa Olšteina testamentārais novēlējums*
- ***$2 000 - $6 800*** — *Andrejs Eglīte, Evarists Bērziņš, Ieva Szentivanyi, Atis Freimanis, Gunars Bērziņš, Gunara Čačes piemiņai, Richard H. Driehaus Charitable Lead Trust, The Lubrizol Foundation*
- ***$1 000 – $1 500*** — *Juris Dakters, Maruta Thompson, John Lapkašs, John Medveckis, Daina un Jānis Luci, Oregonas latviešu ev. lut.draudze, Vilimantikas latviešu ev.lut.draudze*
- ***$500 - $750*** — *Kārlis Ķirsis, Laimonis Vītols, Dzidra Ozoliņš, Jānis M.Riekstiņš, Selga Pētersons, Ilze un Ints Rupneri, Vidvuds Celtnieks, Ilona Ķīsis, Mirdza Vītiņš, Marija Fine, CFC National Capital Area, Mineapoles/St.Paulas latviešu ev.lut.draudzes Dāmu komiteja, Apvienotās Linkolnas latviešu ev.lut.draudzes Dāmu komiteja*
- ***$250 - $350*** — *Dzintra un Vilmārs Kukaiņi, Mārtiņš Vasmanis, Silvija Ūdris, Sarmīte un Alfrēds Gravas, Inta Rūtiņš, Gunta un Ārijs Pakalni, Guna Mundheim, Milda Kalve, Dzintra Lejnieks, Aija Horton, Māris Veidemanis, Monica Milton, Linda Cukurs, Laila un Jānis Bībelnieki, Imants Zeidlickis, Silvija un Gunārs Birkerti, Vaira Pelēķis Christopher, Dagnija un Andris Lāči, John Cigusis, Patricia un Andris Baltiņi, Ilze Koch, Ilze Pētersons, Dace un Arnis Kīni, Andrejs Bēdelis, Biruta un Dzintars Abuli, Nadīne Hummel, Korp. Beveronija.*

ALA

Celsim un sargāsim latvju tautu, valsti un kultūru!

Nosūtu čeku vai atvēlu atskaitīt atzīmēto summu no manas kredītkartes

Vārds _______________________ **Čeks $** _______

Adrese _______________________ ☐ **VISA** ☐ **MASTERCARD**

_______________________ **CARD #** _______________________

Tel. _______________________ Exp. date _______________________

Čeks rakstāms ALAs vārdā un nosūtāms Amerikas latviešu apvienībai, 400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850. Ziedojumi ALAi ir atvelkami, valsts nodokļus aprēķinot.

Signature _______________________

Paldies arī visiem ALAs atbalstītājiem, kas ziedojuši summas, mazākas par $250!

Paldies visiem anonimajiem ziedotājiem, kas atbalstījuši ALA ar Combined Federal Campaign/United Way starpniecību!

ALAs CFC numurs ir 10205

ALAs skolotāju konference Bostonā : "Valoda, es nāku pie tevis!"

Amerikas latviešu apvienības (ALAs) Izglītības nozares rīkotā skolotāju konference Bostonā notikusi jau vairākkārt. Arī šoreiz, 2015. gada septembrī, Bostona sagaidīja ciemiņus ar sirsnību, sauli un atvasaras siltumu.

Konferencē piedalījās skolotāji no 10 diasporas skolām, kas atrodas deviņās ASV pavalstīs, kā arī speciālistes no Latvijas - Latviešu valodas aģentūras (LVA) direktora vietniece Dace Dalbiņa, galvenā metodiķe Vineta Vaivade un Valsts izglītības satura centra (VISC) Valsts valodas prasmes pārbaudes nodaļas vadītāja Anta Lazareva, kuŗām šī bija pirmā tikšanās ar ASV latviešu skolu pārstāvjiem. Klāt bija arī PBLA Izglītības padomes izpilddirektore Anta Spunde, kas, sadarbojoties ar LVA, ir diasporas skolu galvenais "lobijs" Latvijā.

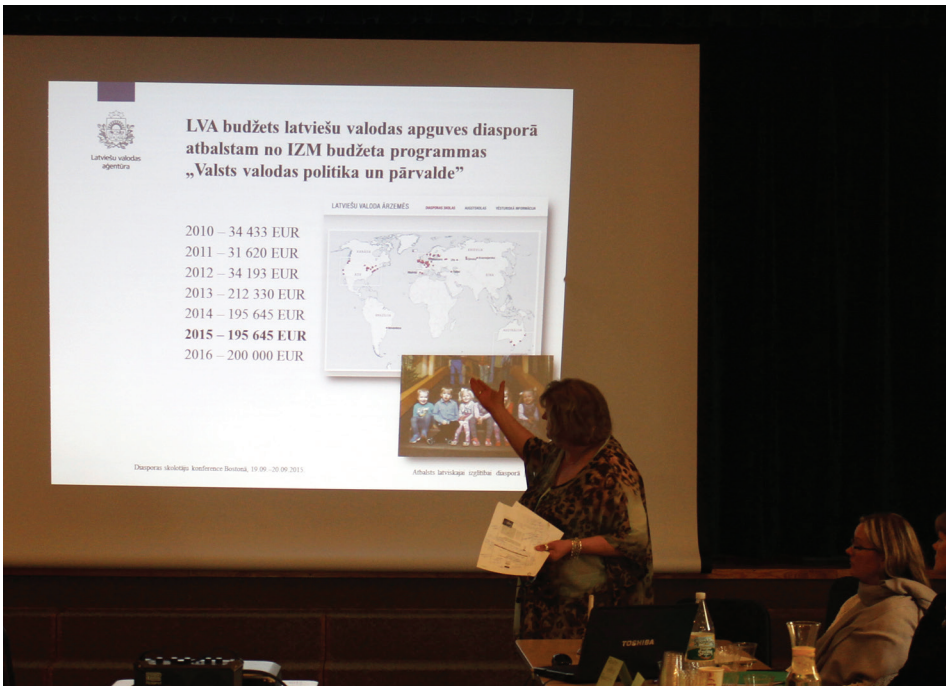

Latvijas Valodas aģentūras pārstāve Dace Dalbiņa stāsta par LVA atbalstu disaporas skolām, kas piecu gadu laikā no EUR 34 443 2010. gadā, pieaudzis līdz EUR 195 645 šajā 2015. gadā.

Konferenci apmeklēja arī negaidīti viesi – televīzijas raidījuma "Piektais novads" filmēšanas grupa, kuŗi vienlaicīgi pārstāvēja arī Īrijas latviešu kopienu. No konferences viņi paņēma līdzi vērtīgu informāciju, kas viņiem noderēs veidojot pirmo latviešu vidusskolu Īrijā, ieguva jaunus draugus un, pateicoties viņiem, konferences gaita tika arī dokumentēta.

Konferencē tika piedāvātas vairākas lekcijas, kuŗu temas bija saistītas ar jautājumiem, ar ko latviešu skolu skolotāji saskaras ikdienā. "Time to Teach" izglītības konsultante Anita Erkmane, kuŗa pati strādā Indianapoles latviešu skolā, stāstīja par valodas bagātas vides veidošanu, bet PBLA Izglītības padomes pārstāve Dace Mažeika – par jauno valodas līmeņu pārbaudījumu ieviešanu diasporas latviešu skolās. Tā kā visas skolas vēl nav ieviesušas šos pārbaudījumus, pārrunu laikā tika sniegti sīkāki paskaidrojumi, atbildēts uz jautājumiem, kā arī notika dalīšanās pieredzē, kā pārbaudījumi tiek piedāvāti un izvērtēti.

Valodas līmeņu pārbaudījumi ASV latviešu skolu programmās tiek ieteikti kā aizvietojums agrāk tradicionālo, bet nu jau savu mūžu nokalpojušo, ALAs pārbaudījumu vietā. Tie palīdzēs noteikt katra skolēna zināšanu līmeni lasīšanā, rakstīšanā, runāšanā, klausīšanās prasmē un valodas lietojumā. Tādi paši pārbaudījumi tiek piedāvāti arī Latvijā tiem, kam latviešu valoda nav dzimtā.

Jaunos pārbaudījumus iesaka veikt gan mācību gada sākumā, gan beigās, sākot no zemākajiem A1 un A2 līmeņiem. Rezultāti dos iespēju skolotājiem noteikt katra skolnieka valodas līmeni, uzskatāmi parādīs katra bērna progresu un palīdzēs izstrādāt precīzākus mācību plānus, kas nodrošinās katra skolēna individuālo izaugsmi. Gaŗezera vasaras vidusskolas direktore Sandra Kronīte-Sīpola uzsvēra, ka šādi pārbaudījumi ir ne vien nozīmīgs solis pretī pārmaiņām latviskās izglītības programmās ASV, bet arī ļauj pašiem jauniešiem labāk saprast, kā viņi apgūst valodu.

ALA Amerikas latviešu skolām nopietnu atbalstu sniedz jau sen, un nu jau vairākus gadus skolotāji saņem materiālus un grāmatu sūtījumus arī no LVA. Tomēr nekas neatsveŗ tikšanos klātienē. LVA pārstāves iepazīstināja ar metodiskajiem materiāliem un palīgmateriāliem, kas īpaši izstrādāti diasporas skolu vajadzībām. Daudz atrodams LVA interneta vietnē "Māci un mācies".

Skolotāji stāstīja par saviem izaicinājumiem un kopā ar Latvijas speciālistēm un kolēģiem apmainījās pieredzē un risinājumos. Vairāki skolotāji atzina, ka būtu nepieciešami materiāli un metodika literātūras mācīšanai tā, lai nedaudzo mācību

Amerikas latviešu apvienības 2015. gada skolotāju konferences Bostonā dalībnieki: 1. rindā, no kr.: Dace Mažeika, Annija Reinberga, Agita Arista, Ieva Dexter, Aija Holohan, Kristīna Putene, Gunta Eglīte, Agnese Linarte. 2. rindā, no kr.: Maija Strēlniece, Renāte Kenney, Anta Lazareva, Vineta Vaivade, Jana Anča Tetere, Andārte Phillips, Jāna Plēsuma, Larisa Kreišmane, Sandra Kronīte-Sīpola, Jānis Lazovskis, Laila Medne, Valda Grinberga, Anita Bataraga. 3. rindā, no kr: Andra Zommere, Ingūna Mieze, Santa Siliņa, Indra Halvorosone, Andris Rūtiņš, Renāte Kārle Ruszczyk, Anta Spunde, Imants Miezis, Dace Dalbiņa, Vilnis Kreišmanis, Anita Erkmane

stundu laikā spētu iepazīstināt skolēnus gan ar latviešu literātūras klasiku, gan arī ar labāko, ko piedāvā mūsdienu oriģinālliterātūra. Tā kā diasporas skolās pārsvarā strādā entuziasti, nevis profesionāli skolotāji, LVA metodiskais atbalsts un ieteikumi ir īpaši nozīmīgi.

Dažādo skolu skolotāji vienmēr ir ieinteresēti dalīties pieredzē par vecāku iesaistīšanu skolu darbā, ģimenes lomu valodas mācīšanā un darba metodēm, strādājot ar ļoti dažāda latviešu valodas līmeņa bērniem. Lai arī katra skola ir atšķirīga gan audzēkņu skaita, gan vecuma vai valodas prasmes ziņā, problēmas visumā ir līdzīgas, un tādēļ kolēģu pieredze, redzot, kādas metodes darbojas un kādas nē, palīdz mums visiem veiksmīgāk sasniegt mūsu valodas un izglītības mērķus. Tādēļ pateicamies visiem konferences lektoriem, Amerikas latviešu apvienībai (ALAi) un īpaši - ALAs Izglītības nozares vadītājai Andrai Zommerei par vērtīgo tikšanos!

Renāte Kenney
un Renāte Karle Ruszczyk,
Bostonas latviešu skolas skolotājas

Foto pa labi: Latviešu Valodas aģentūras galvenā metodiķe Vineta Vaivode vada nodarbību.

Skolotāji iepazīstas ar Bostonas pilsētu

“Sveika, Latvija!” XXXIII ceļojums 2015. gada jūnijā

Divdesmit jaunieši no Amerikas un Austrālijas jūnijā ceļoja uz Latviju Amerikas latviešu apvienības (ALAs) organizētajā “Sveika, Latvija!” braucienā. Katru dienu jaunieši baudīja ko jaunu un skaistu, pateicoties ALAs „Sveika, Latvija!” programmas vadītājas Anitas Jubertes un koordinētājas Latvijā Anitas Ozolas plānošanai un izdomai.

Kaut tas bija 33. „Sveika, Latvija!” programmas ceļojums, mums, dalībniekiem, tas bija vienreizējs piedzīvojums! Dažiem šī bija pirmā reize Latvijā, citi jau bija ciemojušies savu vecāku vai vecvecāku dzimtenē. Satiekoties Rīgā, pat pēc nogurdinoša lidojuma visi ar jautru noskaņojumu un smaidiem sejās iepazinās un sāka draudzēties.

Trīspadsmit dienās apciemojām visus četrus Latvijas vēsturiskos novadus, izbraukājām gan laukus, gan pilsētas. Baudījām mūzejus, apskatījām un Siguldā izstaigājām bobsleja trasi un Gūtmaņa alu. Ciemojāmies pie rotkaļa Daumanta Kalniņa un keramiķa Viktora Ušpeļa un redzējām, kā viņi strādā un veido savus darbus. Apbrīnojām Siguldas un Turaidas pilsdrupas, priecājāmies par grezno Rundāles pili. Izstaigājam Latgales vēstniecību “Gors”, Aglonas baziliku un Skrīveros tinām siltas, svaigas “gotiņas”. Ja neesat ciemojušies Aglonas Maizes mūzejā, to silti iesakām. Aizkustinošs brīdis bija Likteņdārzā, kad mūsu grupa iestādīja kļavu un to veltīja Latvijas nākotnei .

Andreja Pumpura mūzejā, Lielvārdē, ar enerģiju un lielu sparu uzvedām “Lāčplēsi” īslugas formatā—mūzeja vadītāja bija nepārspējama režisore . Viņa mūsu jauniešus iztaisīja par aktieriem! Vēsturiskajā Rīgas Nacionālajā teātrī baudījām lugu “Skroderdienas Silmačos”. Kā mums laimējās - būt Latvijā Jāņu laikā un redzēt Rīgā šo klasisko Blaumaņa lugu!

Ceļojuma dienas bija ļoti aizņemtas - tik daudz, ko darīt, tik daudz, ko piedzīvot! Visiem lielu prieku sagādāja latviešu pirtis. Vienā dienā izbraucām no Rīgas, iemērcām kājas Baltijas jūŗā pie Kolkas raga, izbraukājām Ventspils ostu ar kuģīti „Hercoga Jēkabs”, apmeklējām pieminekli Jūŗkalnē “Cerību bura” un tad iekritām dziļā miegā savās ērtajās gultās, Liedagas viesnīcā, netālu no Baltijas jūŗas.

Ar visu šo intensīvo maršrutu mums iznāca laiks ciemoties un iepazīties ar Latvijas jauniešiem divās vidusskolās—Rugāju novada vidusskolā un Bebrenes vidusskolā. Ar Rugājas skolniekiem sportojām, dejojām un izbaudījām skolotāja Jāņa jauko pirti viņa skaistajās lauku mājās.

Bebrenē nosvinējām vienreizējus Jāņus. Jaunie Bebrenes draugi arī atbrauca pie mums uz Rīgu pēdējā ceļojuma dienā. Pa dienu apciemojām kopā ASV vēstniecību un Saeimas namu, kur mūs uzrunāja Latvijas Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece. Un vēl vakarā bija ballīte, kur gājām rotaļās un dejojām tautas dejas.

SVL - XXXIII jaunieši tikko iestādījuši piemiņas koku “Likteņdārzā”

Nedēļu pēc brauciena mēs vaicājām ASV jauniešiem par viņu iespaidiem. Kas jūs pārsteidza? Kas Latvijā jūs visvairāk ietekmēja? Viņi ar lielu prieku iegrima atmiņās.

“Katrā vietā bija kaut kas nozīmīgs!”, tā teica Dārija Baginska, kuŗa šajā vienā teikumā izteica vissvarīgāko. Latvijas gīdes katrā pilsētā un novadā mums stāstīja par savu pilsētu vai novadu tā, lai mēs tiešām saprastu, ar ko Ventspils atšķiras no Liepājas, kā tas izklausās latgaliski, kas uzspridzināja Cēsu pili un kāpēc Siguldas parki ir izgreznoti ar koka spieķiem.
Dārija arī jūsmoja par viesmīlību, ko baudījām jebkuŗās naktsmājās un ēdnīcās. Citi māja ar galvu: „Jā, tā bija.” Mūs visur pieņēma ar tādu sirsnību!

Vecrīga ilgi paliks atmiņā Rolandam Teivānam. Ejot pa Rīgas senajām bruģakmens ielām, mums stāstīja par vēsturiskiem notikumiem, par mītiem un teicieniem un Vecrīgas spokiem, kamēr mēs baudījām vecās pilsētas architektūru un skaistumu.

Liāna Berkolda nekad neaizmirsīs *Stūŗa* māju, kur gīds mūs veda pa šaurām, tumšām ejām un stāstīja, ko nozīmē pratināt nevainīgu cilvēku tā, lai no katra viņa teikuma varētu *izspiest* kaut ko nepareizu vai nelikumīgu.

Pēkšņi jaunieši klusēja. Vai viņi atcerējās mazo būdiņu ar skaņu izolētām sienām, kur čekisti nošāva cilvēkus? Tas piedzīvojums, tāpat kā Padomju laiku militārais cietums Liepājā, atstāja dziļu un nopietnu iespaidu. Viņi aptvēra, ka pagātnes sāpes, īpaši Padomju laika ciešanas, ir vēl manāmas, jūtamas cilvēku dzīvēs. Kā teica mums ASV sūtniecībā, amerikāņiem ir tendence skatīties uz priekšu, gaidot nākotni. Latvieši ļoti novērtē savu pagātni, arī vissmagākos laikus. To var saprast, jo mūsu vēsturiskie piedzīvojumi ir atšķirīgi. Isabela Gundrum ilgi atcerēsies jautro teātŗa izrādi „Skroderdienas Silmačos". Lailai Rībai un Dārijam Baginskim ļoti patika svinēt Jāņus, kur kopā ar Bebrenes vidusskolēniem jaunieši cepa pīrāgus un iemācījās pīt vainagus, ko paši vēlāk līgojot lika galvā. Viņi veidoja ziedu pušķus, mācoties par katra zieda nozīmi, lai piesaistītu ziedu spēku nākamajā gadā. Pēc tam viņi savas buķetes iesprauda Ilūksnes lielākajā ozola vainagā. Vakarā gāja rotaļās ap ugunskuru. Visi jaunieši piekrita, ka tādus Jāņus nebija svinējuši vēl nekad!

„Sveika, Latvija!" XXXIII dalībnieki Brāļu kapos 2015. gada 15. jūnijā.

Pirmajā rindā no kreisās: Daina Kalniņa, Sophie Circene, Liāna Berkolda, Dārīja Baginska, Tālivaldis Bērziņš, Aleksandrs Dārziņš, Darījus Baginskis, Lūkas Grīviņš, Edgars Cīrulis, Mārtiņš Līdums

Otrajā rindā no kreisās: Laila Rība, Sarma Ejupe, Annalīse Daliņa, Isabelle Gundrum, Roberts Kalniņš, Miķelis Brunovskis, Rolands Teivāns, Vilis Sīmanis, Zigurds Līcis, Kaspars Švolmanis

Katrs dalībnieks minēja līdzbraucējus kā lielu daļu no šīs vasaras priekiem. Šadā skaitā kopā baudīt Latvijas parkus, mūzejus, pirtis un ēdnīcas bija vienreizēja iespēja un prieks, un „Sveika, Latvija!" jaunieši to izjuta. Draudzība ar citiem otrās paaudzes latviešiem (gan no ASV, gan no Austrālijas) veido ļoti svarīgu saikni, kas veicinās mūsu bērnu piedalīšanos latviešu sabiedrībā savās mītnes zemēs, kā arī dažiem - atgriešanos tēvzemē.

Pēc brauciena jauniešiem bija pavisam citi uzskati par Latviju. Mudinājām viņus padomāt par to, kā viņi varētu uzturēt saites ar Latviju. Daži izteica vēlmi tur studēt vai strādāt! Dainai Kalniņai interesētu Latvijā studēt starptautisko polītiku.

To visu dzirdot, mūsu sirdis kūsāja priekā, - nevis tikai tāpēc, ka bērnu smaidošajās sejās redzējām cerību un laimi, un jutām, ka viņi centās, jo vairāk sarunāties latviski. Tobrīd bijām pilnīgi pārliecinātas, ka ALAs "Sveika, Latvija!" programma ir pārspējusi savus mērķus.

Mums visiem audzinātājiem bija liels gandarījums, ka „Sveika, Latvija!" jaunieši ne tikai aptvēra, cik skaista, vēsturiski bagāta un nozīmīga ir Latvija, bet arī to, ka viņi paši ir nozīmīgi Latvijai.

Autori : "Sveika, Latvija! " audzinātājas
Andra Berkolda un Māra Gundrum.

“Sveika, Latvija!” XXXIV ceļojums 2015. gada augustā

“Nu paši varam mēs skatīt, ko skolā mums mācīja kāds, ko grāmatās varējām lasīt, kas dziesmās tiek apdziedāts” –

Alberts Legzdiņš
“Sveika Latvija!” dziesmas autors

Šovasar Amerikas latviešu apvienības rīkotajā 34. "Sveika, Latvija!" braucienā piedalījās 22 latviešu jaunieši - vienpadsmit no ASV, deviņi no Kanadas un divi no Austrālijas. Kopā ar audzinātājiem Ēriku Antonu, Annu Aperāni un Intu Šķiņķi no ASV, un Kārli Vasarāju no Kanadas tie apceļoja visu Latviju. Katra diena bija rūpīgi izplānota ar vērtīgiem pasākumiem, kas sniedza jauniešiem iespēju atsvaidzināt gan savas Latvijas vēstures zināšanas, gan labāk izprast, kas tagad notiek Latvijā. No sākuma līdz beigām dalībniekiem un audzinātājiem bija pozitīvs noskaņojums. Brauciena beigās Markus Priede, viens no “Sveika, Latvija!” dalībniekiem, teica: “Man te patīk! Man gribas te palikt!”.

Četrpadsmit dienu laikā, kuŗas visas bija saulainas, “Sveika, Latvija!” grupa nobrauca ar savu iemīļoto autobusu vairāk nekā 1500 kilometru, apciemoja visus četrus Latvijas novadus un apmetās vienpadsmit dažādās viesnīcās un viesu namos. Autobusa braucieni deva jauniešiem iespēju baudīt skaistās Latvijas ainavas ar mežiem, ezeriem, upēm, jūŗu un mazpilsētiņām. Brauciena laikā, bieži dziedādami latviešu tautasdziesmas, jaunieši iemācījās vairāk par Latvijas dabu un ģeografiju.

Pirmajās divās “Sveika, Latvija!” dienās dalībniekiem bija iespēja iepazīt rīdzinieku dzīvi. Jaunieši iedziļinājās Latvijas vēsturē, apmeklējot Okupācijas mūzeju un Stūŗa māju. Viņi arī guva ieskatu, kā technoloģija un architektūra attīstās Latvijā. Ciemojoties interneta portāla www.draugiem.lv birojā, jauniešiem bija unikāla iespēja uzzināt par “start-up” technoloģijas kompānijām Latvijā. Ekskursija Latvijas Nacionālajā bibliotēkā arī iespaidoja un iedvesmoja jauniešus. Bibliotēkā viņi iepazinās ar dažādām izstādēm, darba telpām, grāmatām, Dainu skapi un bibliotēkas architektūru. Pēc ekskursijas “Sveika, Latvija!” dalībniece Maija Drēziņa teica: “Es vēlētos sameklēt internship (prakses darbu) Latvijas Nacionālajā bibliotēkā!”. Nākamajā apmeklējuma vietā Latvijas Valsts archīvā jaunieši vairāk uzzināja par to, kā saglabāt un izpētīt savu ģimenes un senču vēsturi.

Trešajā dienā ceļojuma dalībnieki brauca no Rīgas uz Sigguldu un pēc tam - uz Turaidu, kur viņi izstaigāja Turaidas pili. Apciemojot pili, dalībnieks Markuss Brūveris teica: “Kad es lasu vēstures grāmatu, man kādreiz ir grūti saprast visu, kas notika, bet kad es esmu vēsturiskā vietā, tad man ir vieglāk saprast to, ko es esmu mācījies latviešu skolā.” Tās pašas dienas vakarā dalībnieki apmeklēja rokgrupas “Prāta Vētra” koncertu Valmierā, kur jaunieši sadevās rokās un līgoja kopā ar Latvijas publiku, kad Renārs Kaupers dziedāja pazīstamās un iemīļotās “Prāta Vētra” dziesmas. No tā brīža dalībnieki nemitīgi dziedāja un klausījās “Prāta Vētra” dziesmas. Palika iespaids, ka koncerts vienkārši bija ierakstīts debesīs un zvaigznēs, lai uz mūžu to varētu atcerēties!

Ceturtajā dienā dalībnieki brauca uz Cēsīm, kur viņi pavadīja daudz laika ar slaveno latviešu seno rotu darinātāju Daumantu Kalniņu. Kalniņa kungs mācīja Lienei Lūsis-Zondo un Ronanam Lārmanim, kā veidot senlatviešu rotas. Tajā pašā dienā jaunieši apciemoja mācītāja Juŗa Cālīša un viņa dzīvesbiedres Sandras Dzenītes-Cālītes „Zvannieku mājas”. „Zvannieki” ir vieta, kas rūpējas par bērniem, kuŗi ir palikuši bez vecākiem. Dalībniekiem bija iespēja apmeklēt dievkalpojumu, kā arī pudienot kopā ar „Zvannieku” bērniem. „Zvannieku” gars ļoti aizkustināja dalībniekus. Pirms izlidošanas no Latvijas dalībnieki bija sapirkuši skolas preces „Zvannieku” bērniem un ar prieku tos noziedoja pateicībā par gaišiem piedzīvojumiem šajā burvīgajā un nozīmīgajā vietā.

No Cēsīm dalībniekiem bija gaŗāks brauciens uz Preiļiem, lai piektajā norises dienā satiktos ar Preiļu 1. pamatskolas jauniešiem. Preiļu skolēni sirsnīgi sagaidīja “Sveika, Latvija!” dalībniekus ar dejām, dziesmām un pastaigu pa skaisto pilsētiņu. Draudzības sāka veidoties, kad jaunieši ēda kopīgas pusdienas un kopīgi sportoja. Latgales televīzija apciemoja Preiļu skolu un intervēja “Sveika, Latvija!” dalībniekus (intervija ir skatāma www.youtube.com).

Sestajā dienā dalībnieki apciemoja slaveno keramiķi Viktoru Ušpeli, kuŗš pastāstīja un parādīja, kā viņš veido īpašo Lat-

Foto ar Latvijas Valsts prezidentu Raimondu Vējoni: Trešajā rindā (no kreisās puses): Kārlis Grava, Andrejs Pakalns, Stefāns Lūsis, Maruta Sīpola, Jēkabs Šulcs, Ronans Lārmanis, Kārlis Mikelšteins, Elisa Ludiņa, audz. Kārlis Vasarājs.

Otrajā rindā (no kreisās puses): audz. Anita Ozola, Kristīne Skulte, Roberts Jansons, Tiāna Tore, Markuss Brūveris, Ēriks Kalniņš, Andis Cers, Grants Blumbergs, Liene Lūsis-Zondo, Madara Gulbe, audz. Inta Šķiņķe, Markus Priede, audz. Anna Aperāne. Pirmajā rindā (no kreisās puses): Edvards Evans, Maija Drēziņa, Marta Kanne, Marta Strok, audz. Ēriks Antons.

gales keramiku. Jaunieši ierakstīja savus vārdus māla bļodā, ko meistars bija izveidojis! Ceļš tālāk veda uz vienreizējo Maizes mūzeju netālu no Aglonas bazilikas, kur dalībnieki iemācījās par latviešu maizes cepšanas tradicijām, kā arī ēda svaigi ceptu rudzu maizi! Vakara pusē sekoja Likteņdārza apciemojums, kur dalībnieki iestādīja kļavas koku, veltīdami to latviešiem, kuŗi bija cietuši vai aizgājuši mūžībā Sibīrijas izsūtījumā.

Septītajā "Sveika, Latvija!" dienā jauniešiem bija iespēja izjust, kā tas būtu - strādāt Skrīveru gotiņu uzņēmumā. Viņi iemācījās, kā iesaiņot gotiņas, un tas nebija viegli! Gotiņas viegli pielipa pie pirkstiem un bija grūti tās neapēst, kamēr bija jāstrādā! Toties visi čakli strādāja un salika gotiņu komplektus savām ģimenēm un draugiem. Šajā dienā jauniešiem īpaši patika skatīties, kā daži dalībnieki piedalījās „Lāčplēša" uzvedumā Andreja Pumpura mūzejā. Kārlis Mikelšteins ļoti iejutās A. Pumpura lomā! Pēc mūzeja apskates dalībnieki apciemoja skaistu lauksaimniecību "Vaidelotes", kas atrodas pie Bauskas. Tur viņiem bija iespēja ēst svaigus burkānus, salasīt lapas un ziedus tējai un uzzināt vairāk par lauksaimniecības tradicijām!

Astotajā dienā dalībnieki brauca no Bauskas tālāk uz Tērveti, pirms tam piestājoties Rundāles pilī, kur viņi piedalījās ekskursijā un baudīja Rundāles slaveno rožu dārzu, kas bija pilnos ziedos! Tērvetē dalībnieki apciemoja Annas Brigaderes māju „Sprīdīši" , kā arī apmeklēja Tērvetes pasakaino dabas parku. Vakarpusē tika svinēta "Sveika, Latvija!" dalībnieka Edvarda Evansa dzimšanas diena ar latviešu dziesmām un medus kūku! Viesu namā, kas atrodas pie Cieceru ezera, jaunieši spēlēja volejbolu, peldēja un skatījās spožajās zvaigznēs. Pirms gulētiešanas jaunieši runāja ar audzinātājiem par to, ko latvietība viņiem nozīmē, un par saviem piedzīvojumiem "Sveika, Latvija!" braucienā. Sarunas laikā "Perseid" meteori bija redzami virs ezera. Vienkārši brīnumaini!

Nākamajā "Sveika, Latvija!" dienā dalībnieki apciemoja Ata Kronvalda Durbes vidusskolu. Durbes skolnieki sagaidīja mūs ar sporta nodarbībām, kuŗas palīdzēja jauniešiem uzreiz veidot kontaktu. Dalībniekiem bija iespēja tuvāk iepazīties ar Durbes skolniekiem ekskursijas laikā pa Durbi, kas ir Latvijas vismazākā pilsētiņa. Te varēja izjust lielu laipnību gan no skolotājiem, gan no skolēniem.

No Durbes dalībnieki desmitajā dienā atkal brauca uz Liepāju. Tur viņi izstaigāja Liepājas bagātīgo Pēteŗa tirgu un iemācījās, kā apstrādāt dzintaru pie dzintara rotu meistariem. Pēc tam dalībniekiem bija iespēja veidot tradicionālus latviešu priekšmetus (māla svilpītes, rokassprādzes, ziepes utt.) kopā ar amatniekiem Liepājas Amatu mājā. Tur mūs arī pacienāja ar sklandu raušiem un citiem kurzemnieku ēdieniem. Sekoja brauciens uz Ventspili, kur jaunieši baudīja Ventspils puķu dārzus, Brīvdabas mūzeju, kā arī braucienā ar kuģīti "Hercoga Jēkabs" uzzināja vairāk par Ventspils ostu. Diena noslēdzās ar pastaigu pa Kolkas ragu, kur krustojas Baltijas jūras un Rīgas jūras līča straumes.

Vienpadsmitajā dienā, pirms atgriešanās Rīgā, dalībnieki brauca uz Jūŗmalu. Jūŗmalā bija laiks pārdomāt brīnišķīgos piedzīvojumus un sajūtas, kas radās, ceļojot pa Latviju! Jaunieši arī spēlēja volejbolu Jūŗmalas smiltīs un paēda picu ar skatu uz jūŗu. Vēlāk, pēc iekārtošanās viesnīcā Rīgā, viņi sapulcējās Folk kluba ALA restorānā uz vakariņām. Mums piebiedrojās mācītājs Juris Cālītis kopā ar sievu Sandru, kā arī no draugiem.lv Dāvis Siksnāns un Jūlija Gifford (kādreizēja „Sveika, Latvija!" dalībniece, kuŗa tagad dzīvo un strādā Latvijā!). Dalībnieki viņiem sirsnīgi pateicās par jauki pavadīto laiku „Zvanniekos" un portāla www.draugiem.lv birojā.

Brauciena dalībnieki Dziesmu svētku estrādē. Stāvot (no kreisās puses): Markus Priede, Grants Blumbergs, Roberts Jansons, Maruta Sīpola, Kārlis Grava, Jēkabs Šulcs, Andis Cers, Kārlis Mikelšteins, Stefāns Lūsis, Markuss Brūveris, Ēriks Kalniņš, Andrejs Pakalns, Marta Kanne, Elisa Ludiņa, Marta Strok. Sēžot: Kristīne Skulte, Maija Drēziņa, Edvards Evans, Ronāns Lārmanis, Madara Gulbe, Liene Lūsis-Zondo, Tiāna Tore.

Pēdējā diena "Sveika, Latvija!" dalībniekiem bija vienreizēju notikumu pilna. "Sveika, Latvija!" dalībnieki kopā ar Preiļu un Durbes skolniekiem apciemoja ASV vēstniecību Rīgā, kur tās darbinieks Nils Students stāstīja jauniešiem par vēstniecības darba iespējām un veda jauniešus ekskursijā pa vēstniecību. Visi skolnieki, skolotāji, „Sveika, Latvija!" dalībnieki un vadītāji pēc tam brauca paēst pusdienas lielajā Lido restorānā.

Sekoja šīs dienas lielākais notikums - tikšanās ar Latvijas Valsts prezidentu Raimondu Vējoni. Tas bija ļoti nozīmīgs piedzīvojums "Sveika, Latvija!" dalībniekiem un audzinātājiem, kā arī Latvijas skolēniem un skolotājiem. Tā bija kulminācija bagātīgajai "Sveika, Latvija!" programmai. Prezidents sirsnīgi mūs uzrunāja un uzsvēra, cik nozīmīgs ir katrs latvietis, vienalga, kur viņš dzīvo, un novēlēja būt patriotiski noskaņotiem par savu latviešu tautu un savu valsti Latviju. Prezidents arī uzsvēra, cik svarīgi ir atbalstīt darbu, ko ALA dara sakarā ar "Sveika, Latvija!", lai ārzemju latviešu jaunieši varētu papildināt savas zināšanas par Latviju un lai latvieši Latvijā varētu labāk saprast, kā dzīvo latvieši ārpus Latvijas. Inta Šķiņķe, "Sveika, Latvija!" audzinātāja un grupas vecākā , teica atbildes runu, un tad jauniešiem bija iespēja personīgi tikties ar prezidentu un kopā fotografēties!

Pēc tam dalībnieki gatavojās uz atvadu ballīti ar Latvijas skolēniem. Šis bija ļoti skaists pasākums! Jaunieši dejoja tautas dejas un dziedāja tautas dziesmas. Pēc ballītes jauniešiem bija laiks šķirties un, jāsaka, ka dažiem bija ļoti grūti atvadīties. Audzinātājus aizkustināja tas, ka jauniešiem bija izveidojušās tik sirsnīgas un tuvas draudzības.

Pēdējā vakara sanāksmē dalībnieki noslēdza ceļojumu ar Alberta Legzdiņa dziesmu "Nu, Sveika Latvija, mīļā!", dziedādami to ar lielu izjūtu. Palika iespaids, ka šī dziesma un tās vārdi brīnišķīgi atspoguļo jauniešu piedzīvojumus šovasar Latvijā. Viņiem tiešām bija iespēja skatīt to, ko grāmatās viņi bija lasījuši, izmantot valodu, ko viņi bija mācījušies latviešu skolā un dziedāt dziesmas, kuŗas bija radušās Latvijā, bet kuŗas viņi bija iemācījušies savās latviešu skolās, ārzemēs. Pateicoties "Sveika, Latvija!" braucienam, dalībniekiem ir tagad liela vēlēšanās un interese atkal satikt savus jaunos Latvijas draugus, atkal redzēt apciemotās vietas un turpināt uzturēt savu latvietību gan ārzemēs, gan Latvijā. "Sveika, Latvija!" programmas beigās visi dalībnieki un audzinātāji atzina, ka, pateicoties "Sveika, Latvija!" braucienam, Latvija viņiem kļuvusi vēl mīļāka un skaistāka nekā pirms tam!

Anna Aperāne
"Sveika, Latvija! - XXXIV" audzinātāja

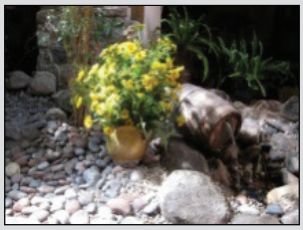

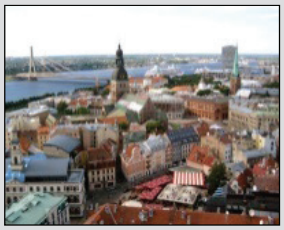

2016 ALA Tours to Latvia

„Hello, Latvia/Sveika, Dzimtene!" *for adults and families*

„Heritage Latvia" *for 13 – 16 year-olds*

Dates for both tours: July 19 – August 2, 2016

„Hello, Latvia/Sveika, Dzimtene!" – Take the family to Latvia in 2016! Introduce them to the land of your ancestors! Get to know Latvia yourself! The ALA two-week bi-lingual tour for adults and families is designed for English-speakers, as well as bi-lingual Latvian speakers, who want to get to know Latvia's history, geography, culture and people. ALA tours have earned a reputation for being safe, well-organized, and rich in information and once-in-a-lifetime experiences. Hotels, meals, transportation, and guide services are first-rate. Participants enjoy the trip, while everyday details are taken care of by the organizers. The trip fee is $3600, including airfare. Land-only portion - $2400. Minimum number of participants 10 – maximum 20.

„Heritage Latvia" ALA is also offering a two-week English-language educational tour for 13-16 year-olds of Latvian heritage. This will be the 7th such tour organized by ALA. The wide-ranging itinerary will take the group all over Latvia with time spent getting to know the capital Rīga, touring the beautiful countryside, and meeting with counterparts in Latvia, as well as participating in a variety of hands-on activities. Young people of Latvian background from all over the United States have participated in this once-in-a-lifetime experience – and you can too! *This experience in Latvia is a great heritage gift for your children or grandchildren!*

"Sveika, Latvija!" izglītojoši ceļojumi pa Latviju 2016. gada latviešu skolas absolventiem:

"Sveika, Latvija!" – XXXV ceļojums no Čikāgas no 10 – 24. jūnijam
"Sveika, Latvija!" – XXXVI ceļojums no Ņuarkas, NJ no 10. – 24. augustam.

Tuvāka informācija: "Sveika, Latvija!" programmas lietvede Anita Juberte – projekti@alausa.org

Participants for the English-language trips are accepted in the order application forms and deposits are received. For more information please call or write to:
ALA, att: Anita Juberts, 400 Hurley Ave., Rockville, Maryland 20850.
Tel: (301) 340-8719; e-mail: projekti@alausa.org

Rīgā pasniedz Amerikas latviešu stipendijas Latvijas daudzbērnu ģimenēm

2015. gada 5. oktōbrī Latvijas Nacionālajā bibliotekā, Rīgā, norisinājās Amerikas latviešu saziedoto stipendiju pasniegšana Latvijas daudzbērnu un grūtu apstākļu piemeklētām ģimenēm un studentiem, ko jau vairāk nekā 20 gadus koordinē Amerikas latviešu apvienības „Sadarbība ar Latviju“ nozare.

Pateicoties dāsnam Amerikas latviešu atbalstam, sākot ar šo rudeni uz nākamajiem diviem gadiem ikmēneša financiālo palīdzību saņems 20 daudzbērnu ģimenes, desmit studenti un trīs ģimenes, kuŗas audzina bērnus ar īpašām vajadzībām. Stipendiju programma, kuŗai dots nosaukums “Drošais tilts” tiek īstenota sadarbībā starp “Sadarbība ar Latviju”(„SAL”) nozari un Latvijas Bērnu fondu. 21 gada laikā, kopš programmas izveides, caur to uz Latviju ir pārskaitīti gandrīz trīs miljoni ASV dolaru, tajā skaitā, vairāk nekā 224 312 ASV dolaru, kas tika nosūtīti uz Rīgu šogad.

Kā stipendiju pasniegšanas ceremonijas atklāšanā skaidroja Latvijas Bērnu fonda vadītājs Andris Bērziņš, ALAs “Sadarbība ar Latviju” nozares pasniegtās stipendijas apvieno divas lietas – materiālo un cilvēcisko. Tas esot nozīmīgs financiāls atbalsts grūtu apstākļu piemeklētām ģimenēm un studentiem, bet vienlaikus arī veido dziļi cilvēcisku un emocionālu saikni starp ziedojuma devēju un tā saņēmēju, kas veidojas savstarpējā sarakstē.

Kaija Petrovska, kuŗa šogad no ilggadējā „SAL” nozares vadītāja Ērika Krūmiņa pārņēma šīs nozares vadību, norāda, ka viņai bijis labi klātienē satikt un redzēt ģimenes, kuŗas saņem Amerikas latviešu saziedotās stipendijas.

„Mēs palīdzam ģimenēm, lai viņi kļūst par labiem, veseliem latviešiem. Mēs palīdzam, lai Latvija neizmirst, lai šīs ģimenes nepārceļas projām un tās var šeit izdzīvot,” skaidro Kaija un pateicas Ē.Krūmiņam, kuŗš ielicis pamatus šīs programmas izveidei. Viņai personīgi šobrīd esot svarīgi apgūt šo darbu un turpināt to virzīt pa labi nostabilizētajām sliedēm. “Sadarbība ar Latviju” nozare strādā pašreiz galvenokārt vienam mērķim - latviešu tautas izdzīvošanas nodrošināšanai. „Jau daudzus gadus stāvoklis ir kritisks – latviešu tauta Latvijā izmirst. Tas tā nedrīkst ilgstoši turpināties,” uzsveŗ Kaija Petrovska un piebilst, ka stipendijas ir paredzētas gan izdzīvošanai, gan izglītības gaitām.

Ilze Mežniece no Ambeļu pagasta Daugavpils novada, kuŗa laulībā ar vīru Oskaru audzina piecus bērnus, norāda, ka ALAs piešķirtā stipendija viņas ģimenei esot gandrīz kā otrā alga. To viņa izmantošot bērnu skološanai un ceļa izdevumu segšanai un dažādām nodarbībām, ko šobrīd attāluma un izmaksu dēļ bērniem esot grūti apmeklēt. Būšot iespēja arī nopirkt bērniem apavus, kas nebūtu pāris izmērus par lielu vai mazu. Mežnieku ģimene nekur neesot braukuši prom un arī neplāno to darīt, un vēlas, lai arī citas ģimenes atgriežas laukos. Zeme esot ļoti dāsna, tā dod augļus, bet ne tik ātri, kā daži sagaida – nākas pieliekties un paņemt, skaidro Ilzes vīrs Oskars Mežnieks, piebilstot: „Mums nav miljoni, bet esam bagāti!“

Ilze Garoza
ALAs Informācijas nozare

Jaunievēlētā ALAs “Sadarbība ar Latviju” nozares vadītāja Kaija Petrovska no Milvokiem savā pirmajā stipendiju pasniegšanas ceremonijā kopā ar Latvijas Bērnu fonda prezidentu Andri Bērziņu. Sarīkojuma dalībnieku kopējā fotografija Latvijas nacionālās bibliotēkas smailē.

ALAs jaunizveidotā programma "Pavadi vasaru Latvijā" iesaista 16 jauniešus jau pirmajā sezonā

Divi jaunieši paliek Latvijā, lai turpinātu strādāt pilna laika darbā

"Paldies par milzīgo darbu un rosību, kas mūs aizsūtīja uz Latviju. Nebiju bijis Tēvzemē kopš „Sveika, Latvija!" brauciena un ieguvu labāku sajūtu par to, kāda Latvija īstenībā ir un cik grezna tā var būt nākotnē. Ar visu sirdi saku- paldies, paldies, paldies!"

Matīss Batarags,
ALAs vasaras praktikants Latvijas Valsts archīvā

"Šovasar man bija vienreizēja iespēja strādāt Latvijā ALAs prakses programmā sadarbībā ar Latvijas Republikas Kultūras ministriju. Es pieteicos strādāt "Latvieši pasaulē" - mūzejā un pētniecības centrā (LaPa), jo es gribēju dzīvot tur, kur mani vecvecāki uzauga, iepazīties ar savu senču dzimteni un kultūru, kā arī iepazīties ar jauniešiem gan no Latvijas, gan ārzemēm. Nevaru iedomāties, kur citur būtu pavadījusi tik jauku un piedzīvojumiem pilnu vasaru."

Astra Dāboliņa,
ALAs vasaras praktikante LaPa mūzejā

Programmas koordinatore, ALAs Kultūras nozares vadītāja Līga Ejupe (pirmā no labās) pēc prakses darbu beigām uzaicināja visus Latvijas iestāžu pārstāvjus - jauniešu mentorus - uz tikšanos PBLA birojā, lai pārrunātu pirmās vararas pieredzi un apmainītos ar domām par to, ko varētu uzlabot nākamajā vasarā

Reti jebkādai organizācijai ir tikai labas atsauksmes par jaunu programmu. Vēl retāk latviešu organizācijai atsauksmes ir tikai no jauniešiem – tās demografiskās grupas, kuŗa visātrāk riskē zaudēt latvietību. "Pavadi vasaru Latvijā!" ir jauna programma, veidota sadarbībā ar Latvijas Kultūras ministriju. Programmas mērķis ir piedāvāt ārpus Latvijas dzīvojošiem studentiem vasaras prakses darbu dažādās Latvijas kultūras iestādēs. 2014.gadā pārrunās ar LV Kultūras ministri Daci Melbārdi un bijušo ALAs priekšēdi Anitu Bataragu nolēmām, ka loģiskākais solis, veidojot jaunu prakses programmu, ir paplašināt jau eksistējošo ilggadējo ALAs sponsorēto praktikantu darbu Latvijas Okupācijas mūzejā. Ministrija gādāja par to, lai tās sadarbības partneriestādes piesakās uzņemt jauniešus prakses darbos. Tā šovasar 16 jaunieši strādāja: Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, Latvijas Valsts archīvā, Etnogrāfiskajā brīvdabas mūzejā, Latvijas Kultūras akadēmijā, Nacionālajā kino centrā, Dekoratīvās mākslas un dizaina centrā, Latvijas Nacionālā mākslas mūzeja (LNMM) izstāžu zālē "Arsenāls", Latvieši pasaulē (LaPa) mūzejā un Latvijas Okupācijas mūzejā.

Programma piedāvāja jauniešiem iespēju pavadīt vasaru nevis kā tūristiem vai ciemiņiem, bet mērķtiecīgā darbā, tādejādi uzlabojot savas valodas prasmes, iepazīstoties ar ikdienas dzīvi Latvijā un satiekoties ar jaunām paziņām, lai veidotu dziļāku un reālāku saiti ar Latviju.

"Dzīvot patstāvīgi, braucot uz darbu, pašai taisot ēdienu un pašai rūpējoties par sevi, tas bija liels panākums. Es šovasar noteikti pastiprināju savas saites ar Latviju un iedzirkstīju sevī vēlēšanos atgriezties Latvijā, kā arī te Amerikā piestrādāt pie savas latviešu identitātes."

Laura Nīgale,
ALAs vasaras praktikante Etnogrāfiskajā brīvdabas mūzejā

Programmas noteikumos jauniešiem ir jānostrādā kopā 150 stundu. Darbu grafiku uzstāda katras iestādes atbildīgais "mentors", iepazīstinot ar darba vietas mērķiem un darbību. Katru nedēļu jaunieši atbildīgi atsūtīt stundu atskaiti un tās nedēļas piedzīvojumu pārskatu.

Matīss Batarags strādā ar dokumentiem Latvijas Valsts archīvā. Laura Brammane pako mākslas darbus Lietišķās mākslas un dizaina mūzejā

"Braucu ar autobusu katru rītu no Pārdaugavas. Brauciens no mājām līdz bibliotēkai ilga 26 minūtes. Man bija jāierodas darbā pulksten 10-os no rīta un jāstrādā sešas stundas. Man patika mana priekšniece Ginta Zalcmane. Viņa man gādāja projektus un vajadzības gadījumā pamācīja, kā rīkoties. Visi projekti bija interesanti, bet daži interesantāki nekā citi. Man deva iespēju pastrādāt vairākās bibliotēkas nozarēs."

Andra Bērziņa,
ALAs vasaras praktikante Latvijas Nacionālajā bibliotēkā

Kā jaunās programmas koordinātore - pēc PBLA sēdes oktōbrī izstaigāju visas iestādes un tikos ar visiem mentoriem, kuŗi darbojās ar jauniešiem. Kā vienā balsī - dzirdēju tikai labas atsauksmes par jauniešu labo valodu, darbu, uzņēmību, sadarbību un izpalīdzību. Praktikantu priekšzīme ir radījusi tik labu iespaidu, ka visas – itin visas! – darba iestādes ir pieteikušās 2016. gadā pieņemt vēl jaunus praktikantus.

Lai gan ALAs izmaksātā stipendija sedz praktikantiem lidojumu un uzturu, prakses „mentoriem" tas ir papildus darbs. Pateicoties visiem par labo sadarbību, sarīkoju tikšanos PBLA birojā 8. oktōbrī. Foto redzamas atbildīgās personas no deviņām Latvijas kultūras iestādēm, kas sadarbībā ar Kultūras ministriju garantēja mūsu praktikantiem vislabākos piedzīvojumus.

"LNB darbinieki mani un citas praktikantes uzņēma pilnīgi kā savējos un mums piedāvāja tik daudzas dažādas iespējas."

Melisa Līgure,
ALAs vasaras praktikante Latvijas Nacionālajā bibiliotēkā

"Galvenais pievilkšanas spēks programmai bija iespēja ceļot pa Latviju un tajā pašā laikā iegūt vērtīgu darba pieredzi. Neskatoties uz lielu izvēli starp dažādām iestādēm, man laimējās strādāt tieši tajā, kas man visvairāk interesē - Nacionālajā kino centrā. Es būtu bijis lepns uzņemties vienalga kādu darbu, kas man dotu iespēju iesaistīties dzīvē Latvijā, tātad tas bija īstais brīnums, ka varēju sadarboties ar Latvijas lielāko kino autoritāti."

Dāvis Siliņš,
ALAs vasaras praktikants Nacionālajā kino centrā

Kopš ALA dibināta 1951. gadā, ASV ir izaugušas četras latviešu paaudzes. Lai veicinātu latviešu valodas, vēstures un kultūras apguvi, ALA gādā par 18 latviešu skolām un divām vasaras vidusskolām. ALA atbalsta ar stipendijām latviešu nometņotājus. ALAs "Sveika, Latvija!" ceļojumos jau 18 gadus liela daļa jauniešu pirmo reizi apciemo un iepazīstas ar Latviju. Ar programmu "Pavadi vasaru Latvijā!" ALA ir pirmā diasporas organizācija, kuŗa sistemātiski piedāvā autentisku un substantīvu personīgu saiti - nevis tikai ar latvietību, bet arī Latviju. Ārlietu ministrijas nupat izdotajā "Rīcības plānā par sadarbību ar Latvijas diasporu 2015. – 2017. gadam" III punktā rakstīts:

"Latvijas valsts interesēs ir veidot atbilstošu politiku, lai ne tikai saglabātu, bet arī mērķtiecīgi veicinātu attiecības ar pasaulē izkaisītajiem tautiešiem, rodot jaunus veidus, kā sadarboties ar diasporu un stiprināt tās potenciālo iesaisti valsts attīstībā. Tas atbilst Latvijas Nacionālā attīstības plānā 2014.-2020. gadam prioritātes „Cilvēku drošumspēja" rīcības virzienā "Cilvēku sadarbība, kultūra un pilsoniska līdzdalība, kā piederības Latvijai pamats" noteiktajam mērķim."

Jau pagājušajā rudenī, tiekoties ar Pēteri Elfertu, ārlietu ministru diasporas jautājumos, viņš bija lielā sajūsmā par tad vēl topošo programmu. P.Elferts uzsvēra, ka visi projekti, kuŗi saista tiešā veidā jauniešus ar šodienas Latviju vai nu prakses programmās, vai universitātes izmaiņās, ir visvērtīgākās.

"Es šovasar saņēmu stipendiju no Amerikas latviešu apvienības, kas man deva iespēju strādāt Latvijas Nacionālajā bibliotēkā. Šī bija man lieliska pieredze, jo man ir maģistrs bibliotēkas zinātnē, un šis bija mans pirmais darbs lielā bibliotēkā. Es dabūju izmantot tās prasmes, ko biju iemācījusies skolā, un vēl arī iemācīties jaunas."

Selga Vītola,
ALAs praktikante Latvijas Nacionālajā bibliotēkā

"ALAs programmai beidzoties, neesmu atgriezusies ASV, bet esmu izlēmusi palikt Latvijā un mācīties vienu semestri Latvijas Universitātes Ekonomikas un vadības fakultātē. Gribēju patiekt lielu paldies ALAs programmas organizātoriem par man doto iespēju šovasar uzturēties un strādāt Latvijā."

Vanesa Putniņa,
ALAs vasaras praktikante LNMM izstāžu zālē "Arsenāls"

"Likās, it kā katrai dienai bija savs unikāls piedzīvojums. Kad es tur aizlidoju, es biju sajūsmināta, bet nezināju, ko lai sagaidu. Latvijā mani gaidīja daudz pārsteigumu—vislielākais bija beigās, kad man piedāvāja darbu - mācīt angļu valodu Pārdaugavā. Pēc diviem mēnešiem - atpakaļ Amerikā, atgriezīšos Latvijā vēlreiz. Es esmu ļoti pateicīga par manu piedzīvojumu šovasar un, ka tas turpināsies ļoti drīz!"

Emma Ikstruma,
ALAs vasaras praktikante Etnogrāfiskajā brīvdabas mūzejā

ALA ir organizācija, kuŗa skatās un plāno nākotni. Jūsu atbalsts nodrošina tās darbu. Pieteikšanās 2016.gada "Pavadi vasaru Latvijā!" praktikantu programmā sāksies no 1. janvāŗa. Paldies!

Līga Ejupe
ALAs Kultūras nozares vadītāja

Arī tā ir ASV latviešu jauniešu cienīga prakse - siena pļavā ar dakšām un grābekļiem Latvijas Etnografiskajā brīvdabas mūzejā.

No kreisās: Emīlia Antona, Laura Nīgale, Emma Ikstruma un Sarma Millere. Siena kaudzē pusapraktais jaunietis šoreiz lai paliek neidentificēts. Teiksim tikai tik daudz, ka viņs šo pārbaudījumu pārdzīvoja...

ALA gatavojas Latvijas Simtgades svinībām

Lai katrs savā dzimšanas dienā izjustu, ka Latvijas valsts piedalās svētku radīšanā, un pats gaviļnieks izvēlētos kādu lietu, ar kuru sevi asociē, un ***dalītos ar visiem tās darīšanā****. Dzimšanas diena ir brīdis, kad cildināt visvērtīgāko, kas Latvijai pieder. Mēs* izceļam mūsu galveno vērtību – ***mūsu cilvēkus****, kas izcīnīja mūsu zemi, nodibināja valsti, atgrieza tās neatkarību, radīja jauno paaudzi,* ***kas nesīs Latvijas vārdu pasaulē pretī nākamajai simtgadei.***

Latvijas valsts simtgades radošā koncepcija,
LV Kultūras ministrija

Gatavojoties Latvijas Simtgades jubilejas svinībām 2018. gadā, ALA ir izstrādājusi plānu iesaistīt visus ASV dzīvojošos latviešus. Atsaucoties uz LV Kultūras ministrijas Simtgades koncepciju, aicinām visiem izvēl**ēties "kādu lietu..... un dalītie**s ar visiem tās darīšanā".

Jau veselu gadu sarunās ar Latvijas kultūras ministri Daci Melbārdi un Latvijas vēstnieku ASV Andri Razānu esam izstrādājuši programmu, kuŗa piedāvās ASV dzīvojošiem latviešiem – vienalga, kur tie dzīvo, – iespēju kaut kādā veidā kaut kad, šo 13 mēnešu laikā, piedalīties svinēšanā. ALAs Kultūras nozare varētu būt centrs, ap kuŗu grieztos visa svētku plānošana, bet ALA nekādā gadījumā negrib traucēt latviešu centriem jeb organizācijām svinēt savus svētkus, pēc saviem ieskatiem veidojot savus pasākumus.

ALAs Kultūras nozares plāns ir izmantot Latvijas Simtgades jubilejas svinību laiku, lai iepazīstinātu plašāku ASV publiku ar Latviju un latviešiem. Ar Kultūras ministrijas atļauju izmantosim Simtgades rīcības komitejas veidoto logotipu ar angļu valodas pielikumu.

Ministrija apraksta logotipu šādi: "Latvijas Valsts Simtgades grafisko zīmi veido uzraksts "Latvija", valsts karogs un cipars "100" ar integrētu bezgalības simbolu — nepārtrauktu jaunradīšanas ciklu. Grafiskās zīmes uzraksta pamatā ir fonts "Cīrulis", kura formas ir aizgūtas no pagājuša gadsimta sākuma lietišķās grafikas meistara Anša Cīruļa darbiem. Ansis Cīrulis ir viens no ietekmīgākajiem Latvijas māksliniekiem un dizaineriem. Viņa kā grafiķa, gleznotāja un lietišķās mākslas meistara rokraksts ne tikai stiprināja Latvietisko indentitāti pirmās brīvvalsts laikā, bet ietekmēja vairāku paaudžu izpratni par tautiskā jēdzienu."

Vēlamies, lai **"Latvija 100 Celebrate Latvia 1918 – 2018"** parādītos visos sarīkojumos, pasākumos, lai paceltu Latvijas redzamību ASV sabiedrībā un presē. Logotips, sauklis un angļu valodā informācija par Latviju un latviešiem ASV tiks salikta "preses paketē", kuŗa būs pieejama visiem individiem un organizācijām sūtīšanai vietējām angļu valodas avīzēm. Aicinām visus ASV latviešus, organizācijas – lielas un mazas - piedalīties un veidot savus plānus un pasākumus. Vienīgais noteikums: visur jāparādās simtgades logotipam, lai uz ārpusi būtu redzama tikai viena kopēja ASV latviešu "seja". "100 sarīkojumi simtgadei!"

Latvijas Republikas kultūras ministre Dace Melbārde izklāsta Latvijas Simtgades svinību idejas XVI Rietumkrasta Dziesmu svētku San Jose, Kalifornijā viesiem

ALA sadarbībā ar vēstniecību būs iniciatori un padomdevēji – tāda kā svētku Rīcības komiteja ASV.
Vīzija par Latvijas Simtgades jubilejas programmu ir sadalīta trijos virzienos:

- ārpus kārtas sarīkojumi – koncerti vai izstādes,
- katra latviešu centra Valsts svētku svinības,
- īpaši sarīkojumi un "zibakcijas" 13 mēnešu gaŗumā, sākot ar 2017. gada 18. novembri, kuŗu mērķis ir 13 mēnešus nepārtraukti celt Latvijas redzamību.

Pasākuma idejas ir daudz un dažādas, kā piemēram:

- dejot tautas dejas pusdienu laikā pilsētas centrā un izdalīt informāciju,
- uzrakstīt presei latviešu bēgļu ieceļošanas stāstus ASV,
- izcelt pazīstamus latviešu mākslinieku utt.
- ALAs Kultūras nozare sagatavos "ideju banku", no kuŗas varēs smelties iedvesmojošas un interesantas idejas. Būs kaut kas visiem - jauniem un ne tik jauniem, lieliem un maziem – tikai jāsaņemas un jāsāk plānot! Latvijas Simtgade mūsu dzīvēs būs vienreizējs notikums, tāpēc nedrīkstam to palaist garām!

Ailu, manu skaļu balsi, Kā no tīra zelta lietu!
Kad es savu balsi laidu, Šķiet tautiņās taurējām.

ALA ir uzsākusi svētku plānošanu – aicinām ikvienu ALAs biedru un ASV latvieti padomāt par savu dzimšanas dienas dāvanu Latvijai!

Līga Ejupe
ALAs Kultūras nozares vadītāja

XVI Rietumkrasta latviešu Dziesmu svētki – veltījums latvietībai un nākotnei

Ar dziļu sirsnību, godinot latviešu valodu, mūsu tautas kultūru un mākslu, ar atkalredzēšanās prieku un optimismu nākotnei ir aizvadīti un nu jau vēsturē iegājuši XVI Rietumkrasta latviešu Dziesmu svētki, kas norisinājās Ziemeļkalifornijas pilsētā *San Jose* no 3.līdz 7.septembrim.

Svētku atklāšanā tradicionāli skanēja ASV un Latvijas Valsts himna, uzrunu teica Rīcības komitejas priekšsēdis Aldis Simsons, kā arī goda viesi – Latvijas Republikas (LR) kultūras ministre Dace Melbārde un LR ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks ASV Andris Razāns, un īpašo uzdevumu vēstnieks diasporas jautājumos Pēteris Kārlis Elferts. Ceremonija noslēdzās ar skanīgu Losandželosas vīru koŗa "Uzdziedāsim, brāļi!" koncertu, diriģentes Lauras Mičules–Rokpelnes vadībā. Vakars noslēdzās ar jautru Iepazīšanās balli, mūzicējot grupai "Ļāčkāja"no Losandželosas.

Šajos Dziesmu svētkos tika godināts Dr.Andris Ritmanis, kas ir bijis Rietumkrasta Dziesmu svētku sirds un dvēsele vairāk kā pusgadsimta gaŗumā. Svētku Atvadu brokastīs, uzrunājot klātesošos, Dr. A.Ritmanis teica, ka tēva vārdi: "Nekad neaizmirsti, ka esi latvietis!", ir bijis viņa ceļvedis mūža gaŗumā. Mīlestību pret tautu un mūziku Andris Ritmanis ir nodevis arī savai plašajai ģimenei, kas no paaudzes paaudzē piedalījās arī šajos Dziesmu svētkos. Dziesmu svētku dalībniekus un viesus sagaidīja vairāk nekā piecpadsmit svētku pasākumi – gan uzvedumi, gan mākslas izstāde un īpaši bagātīgs Svētku tirdziņš.
Ar mūzikāli spraigu komēdiju "Precies , māsiņ!" Jāņa Mūrnieka režijā viesojās Latvijas aktieŗi Jānis Jarāns, Raimonda Vazdika un latviešu slavenās rokgrupas „Credo" solists Guntis Veits.

Divās, skatītāju pārpildītās, izrādēs par temu, – kas ir šodienas latvietis un kā saglabāt latviešu kultūru modernās pasaules technoloģiju laikmetā, skatītājus uzrunāja Losandželosas mākslinieku multimediju uzvedums ar nosaukumu „# Te nu mēs esam!". Uzveduma mākslinieciskie vadītāji ir komponiste, Emmy balvas laureāte Lolita Ritmanis, aktrise, režisore un dziedātāja Andra Staško, aktieris, autors un dziedātājs Artūrs Rūsis, kā arī producente Daira Poplardo. Uz skatuves redzējām arī Māru Zommeri, Jūliju Plostnieci, Edvīnu Rūsi, Ēriku Kīnu, Ati Zakatistovu, Losandželosas vokālo ansambli un daudzus citus mūziķus.

Mūzikas gardēžiem par prieku notika Garīgās mūzikas koncerts vēsturiskajā Pirmās unitārās baznīcas namā. Programmā dzirdējām P.Vaska, D. Aperānes, Ē.Ešenvalda, E.Melngaiļa, P.Dambja, O.Šepska, V. Baštika un A.Purva skaņdarbus. Diriģenti – Pauls Berkolds, Gunta Plostniece, Zinta Zariņa. Kā īpašie viesi koncertā piedalījās koris "Cantus Forte" no Latvijas, diriģenta Ivara Cinkusa vadībā.

Vislielāko skatītāju skaitu pulcēja Tautas deju uzvedums „Caur mūžiņu izdejoju" Māras Lindes un Aijas Turaids virsvadībā ar krāšņiem deju aranžējumiem, vizuāliem un audio efektiem un, protams, enerģiskiem un entuziastiskiem dejotājiem. Skatītāji varēja gan pasmieties par dažu labu jautru latviešu danci, gan justies aizkustināti, redzot trīsgadīgu dejotāju atbildīgās pūles noturēties ar visiem kopīgā solī.
Latviešu modernās folkgrupas "All folked Up", kuŗā dzied un spēlē Imanta Nīgale, Katrīna Dimanta, Kristīne Vitoliņa, Reiners Kravis, Pauls Berkolds, koncertā enerģijas pārpilnība tā vien zibeņoja un, grupai spēlējot deju mūziku, vakars turpinājās vēl ilgi pēc pusnakts. Savukārt, svētku noslēguma ballē spēlēja iecienītais ansamblis "AdamZahl" (Ēdamzāle) no Čikāgas.

San Jose Dziesmu svētki bija labs piemērs tam, kā dažādu organizāciju un cilvēku darbs vainagojas kopējā pozitīvā rezultātā. Foto no kreisās: Taira Zoldnere, svētku Rīcības komitejas locekle un ALAs Informācijas nozares vadītāja, Ligita Kovtuna, laikraksta "LAIKS" redaktrise, Aldis Simsons, svētku Rīcības komitejas priekšsēdis, Una Veilande, Rīcības komitejas locekle un Raits Eglītis, ALAs ģenerālsekretārs

Lielu skatītāju interesi un atsaucību pieredzēja režisores Dzintras Gekas jaunākās dokumentālās filmas „Dieva putniņi" pirmizrāde, rādot latviešu likteņus, kas, no atkārtotās padomju okupācijas bēgot un izejot caur *P*ārvietoto personu nometnēm, nonāca Rietumos. Pirmizrādē viesojās gan filmas režisore Dzintra Geka, gan mūzikas autors Pēteris Vasks, gan izteicās vairāki filmas varoņi, kas bija sanākuši publikas vidū.
Svētku centrālais notikums – lielais Kopkoŗa koncerts pulcēja ap diviem simtiem koristu no ASV, Latvijas, Kanadas, Beļģijas, Īrijas un citām Eiropas valstīm. Repertuārā bija latviešu koŗa klasika, kā arī mūsdienu komponistu skaņdarbi. Pirmo reizi Dziesmu svētkos tika atskaņota komponistes Maijas Riekstiņas "Latviešu gadalaiku kantāte" un īpaši izcelti četri skaņdarbi, kam tekstu sarakstījis Andris Ritmanis, bet komponistes ir Andra meitas Lolita Ritmane un Brigita Ritmane-Džemesone. Kopkoŗa koncerta virsdiriģenti bija Pauls Berkolds, Ivars Cinkuss, Andis Garuts, Juris Ķeniņš,

Gunta Plostniece, Maija Riekstiņa, Lolita Ritmane, Brigita Ritmane-Džemesone, Laura Rokpelne-Mičule, Zinta Zariņa.

Par godu XVI Rietumkrasta Dziesmu svētkiem ļoti labā kvalitātē tika izdots "Dziesmu svētku Vadonis" un "Mazais pavadonis", kas būs kā laba atmiņa par aizritējušajiem svētkiem, notikumiem un dalībniekiem.

Svētku Rīcības komitejā strādāja: Aldis Simsons (priekšsēdis), Zinta Zariņa, Una Veilande, Māra Linde, Andris Ramāns, Normands Melbārdis, Taira Zoldnere. Par svētku vizuālo identitāti gādāja mākslinieks Martin Zunte un grafiskā dizaina autors Pēteris Brecko. Liels paldies Gvido Bergmanim, Lindai Kalnai, Laimai Kļaviņai, Laimai Martinskai, Ivetai Mazūrei, Baibai MacGibben, Kārlim Veilandam un visiem citiem Dziesmu svētku palīgiem!

Vēl jāmin, ka svētki tik labi varēja izdoties, pateicoties svētku atbalstītājiem - Latvijas Republikas Kultūras ministrijai, Latvijas Republikas Nacionālajam kultūras centram, Artūra Jullas fondam, Amerikas latviešu apvienībai un Ziemeļkalifornijas latviešu biedrībai!

Taira Zoldnere,
Rīcības komitejas locekle
ALAs Informācijas nozares vadītāja

PIe ALAs Informācijas galda San Jose Dziesmu svētkos: Raits Eglītis un ALAs vice priekšsēdis, Līdzekļu vākšanas nozares vadītājs un arī svētku Rīcības komitejas kasieris Andris Ramāns (pa labi)

ALAs Atzinības raksti piešķirti 28 latviešu sabiedriskajiem darbiniekiem ASV

Dacei Ķezberei – Čikāgā
Astrid Ziediņai – Denverā
Laimonim Sudmalim – Denverā
Tautas deju grupai "Virpulītis" – Denverā
Lienei Dindonei – Rīgā
Jurim Augustam – Indianapolē
Aīdai Ceriņai – Indianapolē
Mārtiņam Pūtelim – Indianapolē
Raymond Gonzalez – Grandrapidos
Zigurdam Rīderam – Klīvlandē
Andai Prātiņai – Klīvlandē
Paulim Kalniņam – Sietlā
Inesei Graudiņai – Sietlā
Paulam Berkoldam – Losandželosā
Dacei Zālmanei – Vašingtonā, D.C.
Aivaram Osvaldam - Vašingtonā, D.C.
Aijai Celmai Evans - Vašingtonā, D.C.
Krīsītei Skarei – Bostonā
Anitai Bataragai – Ņujorkā
Jānim Ērglim – Ņujorkā
Zigfrīdam Zoltneram – Mineapolē/St. Paulā
Sandrai Milevskai – Filadelfijā
Ilonai D'Carlo – Filadelfijā
Veltai Ramanis – Ziemeļkalifornijā
Rasmai Bīns – Ziemeļkalifornijā
Līvijai Matsons – Ziemeļkalifornijā
Ārijai Grauss – Ziemeļkalifornijā
Anitai Norānei - Ziemeļkalifornijā

ALAs Atzinības rakstu saņēmēji Vašingtonā, D.C.: Aija Celma Evans, Dace Zālmanis un Aivars Osvalds (Foto: Pēteris Alunāns)

2015. gada PBLA Balva piešķirta literatūrzinātniekam Rolfam Ekmanim

Pasaules brīvo latviešu apvienības (PBLA) dalīborganizāciju balsojumā par 2015. gada PBLA Balvas laureātu izraudzīts Arizonā, ASV, dzīvojošais literatūrzinātnieks un sabiedriskais darbinieks Rolfs Ekmanis. PBLA balvai Rolfu Ekmani izvirzīja Amerikas latviešu apvienība par viņa ilggadēju un pašaizliedzīgu ieguldījumu žurnāla "Jaunā Gaita" izdošanā, latviešu literatūras un kultūrvēstures atpazīstamības veicināšanu un saišu stiprināšanu starp radošajiem darbiniekiem Latvijā un latviešu mītnes zemēs pasaulē.

Rolfs Ekmanis ir dzimis 1929. gada 10. februārī Rīgā, bet pēc Otrā pasaules kara kopā ar ģimeni izceļojis uz ASV, kur viņš 1957. gadā ieguva maģistra grādu slāvistikā un Austrumeiropas zinībās, bet vēlāk savā doktora disertācijā Indianas Universitātē pievērsās Padomju Krievijas un padomju varas okupētās Latvijas literatūras saišu izziņai. Sākot ar 1963. gadu, vairāk nekā 40 gadus, Ekmanis strādājis par slāvistikas un baltistikas profesoru Arizonas štata universitātē, padziļināti pievēršoties Padomju laika un Baltijas valstu literatūras analīzei un publicējot virkni rakstu, pārskatu un grāmatu latviešu, angļu un vācu valodā.

"Rolfs Ekmanis ir nenoliedzami viens no prominentākajiem, ja ne pats prominentākais latviešu sovjetologs ar plašām zināšanām it sevišķi latviešu kultūras un sabiedriskajās norisēs okupētajā Latvijā," norāda Latvijas Okupācijas muzeja biedrības priekšsēdētājs Valters Nollendorfs, kurš līdzīgi kā citi Ekmaņa pazinēji izceļ viņa enciklopēdisko zināšanu apjomu un amplitūdu.

Neraugoties uz savu atpazīstamību literatūrzinātnieku aprindās un ilggadējo darbību latviešu literatūras un kultūrvēstures pētniecībā, Rolfa Ekmaņa vārds plašākai sabiedrībai, iespējams, ir mazāk pazīstams, jo, kā to skaidro viņa līdzgaitnieki, Ekmanis darbojies ļoti pašaizliedzīgi un mērķtiecīgi, bet "bez publiskas izcelšanās". Turklāt daļu no savas radošās darbības, būdams "Radio Brīvā Eiropa" korespondents no 1975. līdz 1990. gadam un Pasaules Brīvo latviešu apvienības žurnāla "Latvija Šodien" redaktors no 1980. līdz 1991. gadam, Ekmanis strādājis, "slēpjoties" aiz pseidonīma Māris Rauda.

Rolfa Ekmaņa vārds kļuvis plašāk pazīstams latviešu literārajās aprindās saistībā ar viņā ilggadējo un pašaizliedzīgo darbību žurnāla "Jaunā Gaita" redakcijā, kurā viņš sācis darboties pirms 50 gadiem, bet kuras vadību sabiedriskā kārtā un bez atlīdzības pārņēmis deviņdesmito gadu beigās. Šogad "Jaunā Gaita", lielā mērā pateicoties Ekmaņa un citu uzticamu redakcijas līdzstrādnieku ieguldījumam, atzīmēja savu 60. jubileju. "Tas ir Rolfa nopelns, ka žurnāls vēl aizvien ir tik augstā līmenī un ir saglabājis savu nozīmi gan šejienes, gan Latvijas lasītāju vidū," raksta Teksasā dzīvojošā māksliniece, "Jaunā Gaita" redakcijas locekle Linda Treija. Tikmēr "Jaunā Gaita"

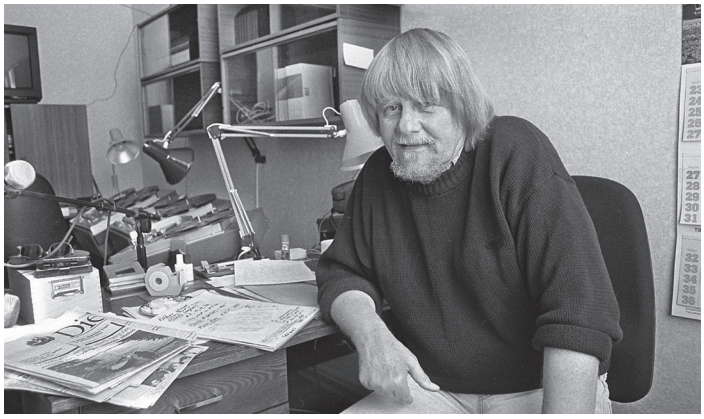

Rolfs Ekmanis (Ulža Brieža foto)

pirmais redaktors, Latvijas Okupācijas muzeja biedrības priekšsēdētājs Valters Nollendorfs norāda, ka "nepārtrauktas iznākšanas ziņā Jaunā Gaita tuvojas latviešu žurnālu noturības rekordam."

Rolfa Ekmaņa interesei par Latvijas literatūru ir sena vēsture. Kopš pagājušā gadsimta piecdesmito gadu beigām Ekmanis centies visādos veidos piekļūt Latvijas publikācijām, uzsākot saziņu ar radošajiem darbiniekiem Latvijā. Par šo darbību bijis nereti izpelnījies asu kritiku un nosodījumu trimdas latviešu sabiedrībā, kas pārmeta viņam Padomju latviešu literatūras propagandēšanu. Ekmanis vairākkārt lasījis latviešu literatūras kursus un referātus gan latviešu sabiedrībai ASV, gan saietos ASV, Zviedrijā, Vācijā, Šveicē. Jāatzīmē, ka Latviju pirmo reizi pēc izceļošanas Ekmanis varēja apciemot tikai 1990. gada beigās, jo bijis iekļauts Padomju Savienības "persona non grata" sarakstā par darbību Radio Brīvā Eiropā.

"Mani uzskati nekad nav tā īsti sakrituši ar trimdas tautiešu vairākuma viedokļiem. Nekad neesmu centies bruģēt ceļu uz bagātības kalngaliem, kā jau uz to norāda manis izvēlētā profesija. Nav arī nekad bijuši īpaši godkāri plāni. Nokļūšana Savienotajās Valstīs nekad nav bijis ne mans, nedz arī manu vecāku lolotais sapnis," virtuālajā enciklopēdijā "Latvijas Ļaudis" atrodams Rolfa Ekmaņa ieraksts. "Uzskatu sevi par Latvian, nevis American-Latvian un esmu lepns uz savu Latvijas pasi un pilsonību. Amerikā neviens man nekad neko no labas gribas nav pasniedzis uz paplātes, Amerika vienmēr ir un paliks trimdas zeme," piebilst Ekmanis, kurš par savu dzīves uzdevumu uzskata latvietības saglabāšanu un nodošanu nākamajām paaudzēm.

Rolfs Ekmanis ir Amerikas latviešu apvienības, Latviešu fonda biedrs un Latviešu rakstnieku apvienības biedrs. Kopš neatkarības atjaunošanas ticis uzņemts kā biedrs Latvijas Rakstnieku savienībā un Latvijas Zinātņu akadēmijā (ārzemju loceklis). Par nopelniem Latvijas labā 1999. gadā apbalvots ar IV šķiras Triju Zvaigžņu ordeni.

Internship at JBANC - an Invaluable Experience for a Young Latvian from Michigan

For the past six months, I have interned at the Joint Baltic American National Committee, Inc. (JBANC) advocating for Baltic issues on behalf of the Baltic-American communities. In light of the renewed Russian aggression in Ukraine, JBANC has fought for strengthening the territorial integrity of the Baltic States and preventing further violations of international law by the Russian Federation. These issues are dear to my heart. Like so many Latvian-Americans, my grandparents fled from their country to escape communist oppression after the Soviet invasion and the WW II. My work at JBANC in Washington, D.C. has been fueled by my passion for Eastern European politics, which began early.

Growing up in the Latvian-American community, I learned about and grew to understand the heartaches and struggles of my grandparents' generation. As a teenager, I attended the Latvian summer high school in Michigan, where I studied the Latvian language, literature, history, music, and art, as well as real world issues facing the Baltic states. I also actively participated in events sponsored by the American Latvian Youth Association. I am very familiar with Latvian history and what the threat of Russian occupation and hostility means, an issue particularly relevant today, given Vladimir Putin's adventurism in Ukraine.

As a recent college graduate with a bachelor's degree in political science, I am equipped with a good understanding of the American political system. This combination of academic knowledge and personal experience has been especially useful in my efforts to fight on the American political front to ensure that the Baltics are protected by their NATO allies, and that Baltic-Americans have an effective political voice in the United States.

JBANC fights the good fight, advocating for sustainable funding to support Ukraine's struggle for independence and for legislation condemning the illegal annexation of Crimea. This same policy of non-recognition was afford-

Ēriks Lazdiņš from Grand Valley State University (Michigan) and Kara Nordness from the University of Wisconsin - Eau Claire, were the two JBANC interns in 2015, ictured here after delivering letters to the members of the U.S. Congress

ed the Baltic States during the Soviet occupation. JBANC also focuses on human rights issues. In the summer, we urged members of Congress to co-sponsor the Global Magnitsky Human Rights Accountability Act granting President Obama the authority to individually sanction human rights offenders, including those in Russia. In order to accomplish these legislative priorities, JBANC meets face-to-face with members of Congress and State Department officials. JBANC most recently had dialogues with Rep. Tim Walberg (R-MI), Rep. John Mica (R-FL), as well as the U.S. ambassadors to Latvia and Estonia. I had the opportunity to meet Senator John McCain, who recently visited Riga, and who assured me that he "loves all three of the Baltics."

JBANC coordinates its messaging in Congress through the Congressional Baltic Caucus, which is comprised of approximately 50 members from both the Democratic and Republican parties. For almost twenty years, the Caucus has maintained a congressional network to keep members up to date on crucial Baltic issues. We often met with foreign affairs staffers and flooded Congress with invitation letters to join the caucus. This summer, the caucus grew by two members: Doug Lamborn (R-CO) and Ted Poe (R-TX).

JBANC is not alone in its advocacy. We coordinate with other European-American ethnic organizations.

JBANC is a member of the Central and East European Coalition (CEEC). The CEEC is composed of eighteen national, membership-based organizations representing Americans of Armenian, Belarusian, Bulgarian, Czech, Estonian, Georgian, Hungarian, Latvian, Lithuanian, Polish, Romanian, Slovak, and Ukrainian descent. These groups, although very different in culture, share similar histories of occupation and oppression. We coordinate together to develop strategies, making our voices stronger in Congress, in the media, and even in presidential campaigns.

My experience at JBANC could not have been possible without the support of the American Latvian Association (ALA). This experience has changed my life in so many ways - it is impossible to express my gratitude. I do hope that ALA continues this internship program, to ensure that future generations of Latvian-Americans can *fight* to make a difference for their communities and their countries in Washington, D.C.

Ēriks Lazdiņš,
JBANC intern 2015

JBANC and ALA board members and staff with the Latvian and Estonian ambassadors to the United States at the Latvian Embassy, November 2015. First on the right, the new JBANC intern 2015-2016, Karoline Kelder, who is a Baltic American Freedom Foundation scholarship recipient.

Karl Altau, Kara Nordness and Ēriks Lazdiņš pictured above with Congressman Tim Walberg. Photo on left: A recent JBANC - organized Embassy meeting to discuss the latest political developments and devise joint strategy for political work. Counterclockwise: Pēteris Blumbergs, ALA President, Rolandas Kriščiūnas, Ambassador of Lithuania to the U.S., Marju Rink-Abel, President of the Estonian American National Council, Ilmārs Breidaks, DCM of the Latvian Embassy, Karl Altau, JBANC, Latvian Ambassador Andris Razāns, and the Estonian Ambassador Eerik Marmei.

LATVIAN Dimensions
CELEBRATING LATVIAN HERITAGE IN THE U.S. AND STRENGTHENING DEMOCRACY AND FREEDOM OVERSEAS.

AMERICAN LATVIAN ASSOCIATION

400 Hurley Avenue
Rockville, MD 20850

latvian dimensions *(ISSN 1069-9595) reviews timely issues in Latvia and current affairs in the U.S. Latvian community and is published by the American Latvian Association in the United States, Inc.*

NON-PROFIT ORG.
U.S. POSTAGE
PAID
PERMIT NO. 1276
ROCKVILLE, MD

Change Service Requested

AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBAS

65. KONGRESS

notiks

2016. gada 29. aprīlī - 1. maijā
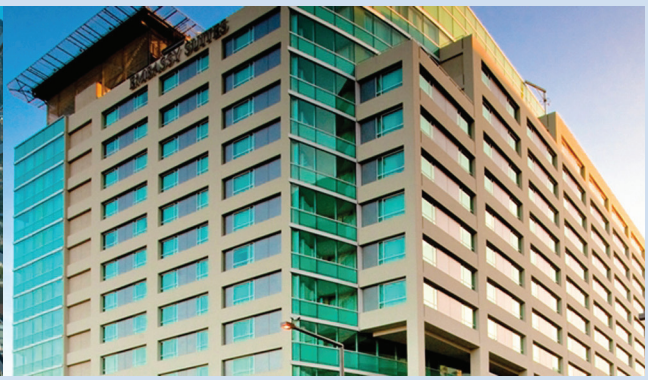
Embassy Suites Losangeles Glendale viesnīcā
800 N. Central Avenue, Glendale, CA 91203